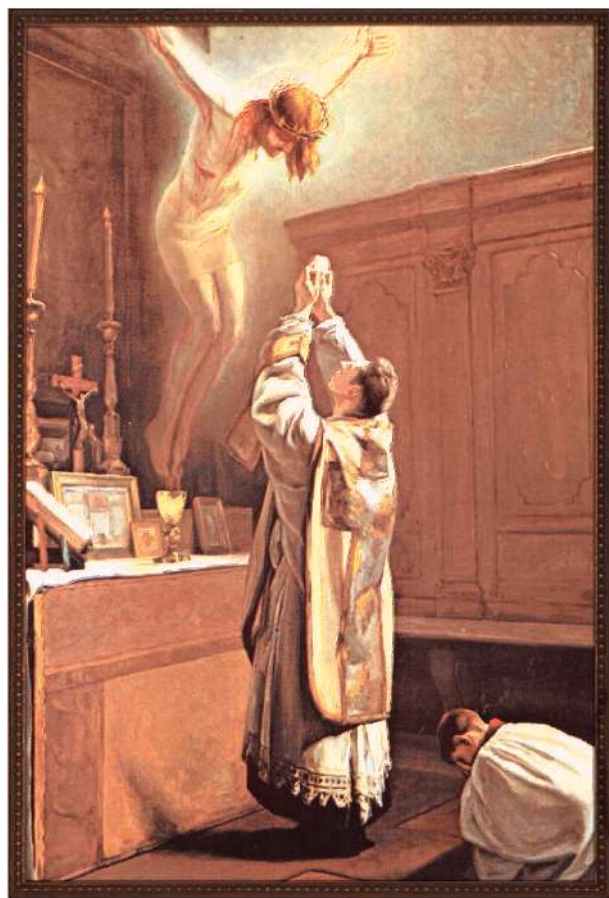

MISSALE ROMANUM

Anno 1962 promulgatum

Sancta Missa

Lex Grandi
Lex Credendi
Lex Vivendi

IMPRIMATUR

CONCORDAT CUM ORIGINALI ET IMPRIMATUR

BUSCUM DUCIS 8 DECEMBRIS 2023

+ R.G.L.M. MUTSAERTS, EPISC. AUXIL.

MISSALE ROMANUM

MCMLXII

Te decet hymnus,
Deus, in Sion,
et tibi reddetur votum
in Jerusalem.

Exaudi orationem meam;
ad te omnis caro veniet.
Verba iniquorum praevaluerunt super nos,
et impietatibus nostris tu propitiaberis.

Beatus quem elegisti et assumpsisti:
inhabitabit in atriis tuis.
Replebimur in bonis domus tuae;
sanctum est templum tuum

Psalmus LXV, 2 - 5

U komt een lofzang toe
In Sion, o God!
U moet een dankoffer worden gebracht,
In Jeruzalem, Heer!

Gij verhoort het gebed,
Alle vlees komt tot U;
En al drukt onse schuld ons nog eo ewaar,
Gij vergeeft onse eonden.

Gelukkig, dien Gij uitverkiest en aanneemt,
Om in uw voorhof te wonen:
Die zich mag saven aan het goede van uw huis,
Van uw heilige tempel.

Psalm 65 vers 2 tot 5

Missaalje Diocesane Traditionele Mis
Bisdom Den Bosch, 2023
www.tlmdenbosch.nl

* Korte inhoudsopgave:

- *Gebeden voor de H. Mis.....pag. 3*
- *I. Voormis.....pag. 7*
- *II. Offermis.....pag. 14*
 - *II. 1. De Offerande.....pag. 14*
 - *II. 2. Het Offer.....pag. 18*
 - *II. 3. De Communie.....pag. 30*
 - *II. 4. Dankzegging.....pag. 34*
- *III. Gebeden na de H.Mis.....pag. 37*

TOELICHTING GEBRUIK MISSAAL

* Plaats Priester altaar globaal:

- *Na voetgebeden tot het Evangelie, vanuit de kerk gezien rechts van het altaar (epistelzijde)*
- *Offermis, midden aan het altaar.*
- *(Laatste-) Evangelie, vanuit de kerk gezien links van het altaar (evangeliezijde)*

* De H. Mis omvat een **onveranderlijk** en een **veranderlijk** deel:

- het **onveranderlijk** deel leest u in dit misboekje.
- het **veranderlijk** deel leest u in het *inlegvel*.

* De **veranderlijke** gebeden - en hun vermelding in het misboekje - zijn:

- *Introitus – Intredezing – p. 9.*
- *Oratio – Gebed – p. 10.*
- *Epistel – p. 11.*
- *Graduale – Alleluja of Tractus – p. 11.*
- *Evangelie – p. 11.*
- *Offertorium – Offerzang – p. 14.*
- *Secreta – Offergebed – p. 17*
- *Communio – Communiezang – p. 34.*
- *Postcommunio – Slotgebed – p. 34.*

* Betekenis van de afkortingen:

V = vers (voor de priester)

R = respons (voor de gelovigen)

X = kruisteken in gebedstekst betekent kruisteken maken

K = knielen

Z = zitten

S = staan

(K) = knielen (wanneer gezongen, staan)*

♪ = verw. naar Boekje Vaste Gregoriaanse Gezangen voor muzieknoden

♩ = plaatsen waar de schellejjes bellen (1x, 2x, 3x)

Vet = *Vet gedrukte tekst: volk antwoord of verricht de zang*

Sch = *Schuin gedrukte tekst in gebed: hoofd licht buigen*

Txt = *Tekst in rood beschrijft wat de Priester doet of geeft een toelichting op het gebed*

(*) Houding volk is niet altijd hetzelfde als de houding van de Priester en dienaren.

GEBEDEN VOOR DE H. MIS

DE ZEGENING MET WIJWATER

op Zondag voor de Hoogmis

☉ Voor het altaar heft de Priester, gekleed in koorkap, de volgende antifoon aan. Terwijl koor en volk de antifoon voortzetten, schrijdt de Priester door de kerk en besprenkelt de gelovigen met het gewijde water, dat ons herinnert aan het heilige water dat bij het doopsel over ons werd uitgestort. Ondertussen bidt de Priester in stilte de psalm: *Miserere mei, Deus*.

ASPERGES ME

Antifoon (Ps. 50, 9)

Aspérges me, Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor. Ps.50.3 Miserére mei, Deus, secúndum magnam misericórdiam tuam.

☩ Glória Patri, et Fílio, et Spiritui Sancto.

☩ Sicut erat in princípío, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen.

☩ Aspérges me, Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Besproei mij, Heer, met hysop, en zuiver zal ik zijn; was mij, en witter dan sneeuw zal ik worden. Ps.50.3 Ontferm U over mij, God, naar uw grote barmhartigheid.

☩ Eer zij de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

☩ Zoals het was in het begin, nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

☩ Besproei mij, Heer, met hysop, en zuiver zal ik zijn: was mij, en witter dan sneeuw zal ik worden.

Weer voor het altaar gekomen, zingt de Priester:

☩ Osténde nobis. Dómine misericórdiam tuam.

☩ Et salutáre tuum da nobis.

☩ Dómine, exáudi oratiónem meam.

☩ Et clamor meus ad te véniat.

☩ Dóminus vobíscum.

☩ Et cum spírítu tuo.

Oremus. Exáudi nos, Dómine, sancte Pater, omnipotens aetérne Deus et mittere dignéris sanctum Ángelum tuum de cælis, qui custódiat, fóveat, prótegat, vísitet, atque deféndat omnes habitántes in hoc habitáculo. Per Christum Dóminum nostrum.

☩ Amen.

☩ Toon ons, Heer, uw barmhartigheid.

☩ En schenk ons uw heil.

☩ Heer, verhoor mijn gebed.

☩ En mijn geroep kome tot U.

☩ De Heer zij met u.

☩ En met uw geest.

Laten wij bidden. Verhoor ons, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God, en gelieve uw heilige Engel uit de hemel te zenden, opdat hij al de bewoners van deze plaats beware, verzorge, bescherme, bezoeke en verdedige. Door Christus, onze Heer.

☩ Amen.

VIDI AQUAM

Antifoon gedurende de Paastijd

Vidi aquam egredientem de templo, a latere dextro, alleluia: et omnes ad quos pervenit aqua ista salvi facti sunt, et dicent: Alleluia, alleluia. *Ps. 117,1*
Confitemini Domino, quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia ejus.

✠ Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

✠ Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

✠ Vidi aquam egredientem de templo, a latere dextro, alleluia: et omnes ad quos pervenit aqua ista salvi facti sunt, et dicent: Alleluia, alleluia.

✠ Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, alleluja.

✠ Et salutare tuum da nobis, alleluja.

Ik heb water zien vloeien, ter rechterzijde de tempel uit, alleluja; en allen tot wie dit water gekomen is, zijn behouden en zullen zeggen, alleluja, alleluja. *Ps. 117,1*
Looft de Heer, want Hij is goed, zijn barmhartigheid duurt in eeuwigheid.

✠ Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

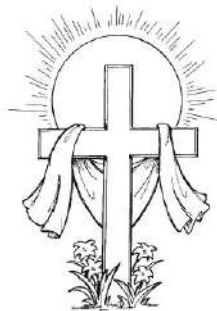
✠ Zoals het was in het begin en nu, en altijd en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

✠ Ik heb water zien vloeien, ter rechterzijde de tempel uit, alleluja; en allen tot wie dit water gekomen is, zijn behouden en zullen zeggen: Alleluja, alleluja.

✠ Toon ons, Heer, uw barmhartigheid, alleluja.

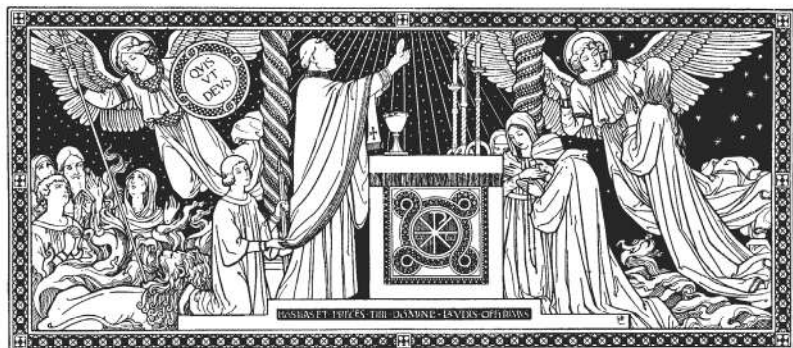
✠ En schenk ons uw heil, alleluja.

Het gebed als hierboven aangegeven.

Sancta Missa

Ordo Missae

Voor **M**issa **S**olemnis

(Plechlige h.Mis. of Drieheren Mis.)

Voor **M**issa **C**antata

(Gezongen h.Mis. of Mis. met Caplor)

Voor **M**issa **P**riuate

(Stille h.Mis.)

VASTE GEBEDEN VAN DE H. MIS

I. VOORMIS of MIS van de CATECHUMENEN

(Van Judica me tot aan het Offertorium)

GEBEDEN VAN VOORBEREIDING AAN DE VOET VAN HET ALTAAR

Ⓞ Terwijl de Priester met zijn dienaren naar het altaar schrijdt heffen de voorzangers de zang der intrede (*Introitus*) aan, die door het koor wordt voortgezet. Hierna zingen koor en volk het *Kyrie Eleison*. Ondertussen bidden Priester en dienaren aan de voet van het altaar afwisselend.

In nómine Patris, ✠ et Fili, et Spiritus Sancti. Amen.

Ant. Introibo ad altáre Dei.

✠ **Ad Deum qui lætificat juventútem meam.**

In de naam van de Vader ✠ en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.

Ant. Ik zal opgaan tot het altaar van God.

✠ Tot God die mijn jeugd verblijdt.

De volgende Psalm blijft achterwege in de Missen voor overledenen en gedurende de Passietijd. In deze Missen gaat de Priester onmiddellijk voort met de woorden *Adjutorium nostrum, enz.*

Psalm XLII, 1-5

Júdica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta: ab hómine iníquo et dolóso éru me.

✠ **Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: quare me repulísti, et quare tristis incédo, dum affligit me inimícus?**

✠ Emitte lucem tuam et veritátem tuam: ipsa me deduxérunt et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabérnacula tua.

✠ **Et introibo ad altáre Dei: ad Deum qui lætificat juventútem meam.**

✠ Confitébor tibi in cithara, Deus, Deus meus: quare tristis es ánima mea, et quare contúrbas me?

✠ **Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: salutáre vultus mei, et Deus meus.**

✠ Glória Patri, et Fílio, et Spiritui Sancto.

✠ **Sicut erat in princípío, et nunc, et semper: et in sæcula sæculórum. Amen.**

✠ Introibo ad altáre Dei.

✠ **Ad Deum qui lætificat juventútem meam.**

✠ *Adjutorium nostrum ✠ in nómine Dómini.*

✠ **Qui fecit cælum et terram.**

God, schaf mij recht, kom tegen een goddeloos volk voor mij op, verlos mij van de boze en bedrieglijke mens.

✠ Want Gij, o God, zijt mijn sterkte: waarom hebt Gij mij verstoten, en waarom wandel ik in droefheid, terwijl de vijand mij verdrukt?

✠ Zend uw licht uit en uw waarheid; zij zullen mij geleiden en voeren op uw heilige berg en in uw tenten.

✠ En ik zal gaan naar het altaar Gods; tot God, die mijn jeugd verblijdt.

✠ Ik zal U loven op de citer, God, mijn God! Waarom zijt gij bedroefd, mijn ziel, en waarom ontstelt gij mij?

✠ Vertrouw op God: want opnieuw zal ik Hem prijzen, het heil van mijn aanschijn en mijn God!

✠ Eer (*hoofdbuiging*) aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

✠ Zoals het was in het begin en nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

✠ Ik zal ingaan tot het altaar Gods.

✠ Naar God die mijn jeugd verblijdt.

✠ Onze hulp ✠ is in de naam van de Heer.

✠ Die hemel en aarde gemaakt heeft.

CONFITEOR DEO

☉ Diep gebogen belijdt de Priester zijn schuldbekentenis, hij bidt het *Confiteor*:

Confiteor Deo omnipoténti, beátæ MARÍÆ semper Virgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis, fratres, quia peccávi nimis cogitatióne verbo, et ópere: (*percutit sibi pectus ter, dicens*) mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Mariám semper Virginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos, fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

De dienaren antwoorden:

✠ Misereátur tui omnípotens Deus, et dimissis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam.

✠ Amen.

Ook de misdienaars belijden hun schuldbekentenis:

Confiteor Deo omnipoténti, beátæ MARÍÆ semper Virgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et tibi pater, quia peccávi nimis cogitatióne verbo, et ópere: (*percutit sibi pectus ter, dicens*) mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Mariám semper Virginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pater, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

De Priester bidt voor het volk:

✠ Misereátur vestri omnípotens Deus, et dimissis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam.

✠ Amen.

Hij maakt het kruisteken en bidt:

Indulgéntiam ✠ absolutiónem, et remissionem peccatórum nostrórum, tribuat nobis omnípotens et miséricors Dominus.

✠ Amen.

Ik belijd voor de almachtige God, voor de H. MARIA altijd Maagd, de H. Aartsengel Michaël, de H. Johannes de Doper, de Heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle heiligen en u, broeders, dat ik gezondigd heb door gedachten, woorden en werken: (*klopt drie keer op zijn borst*) door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn allergrootste schuld. Daarom smee ik de H. Maria, altijd Maagd, de H. Aartsengel Michaël, de H. Johannes de Doper, de Heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle heiligen en u, broeders, voor mij te bidden tot de Heer, onze God.

✠ Moge de almachtige God Zich over u ontfermen, uw zonden vergeven, en u geleiden tot het eeuwig leven.

✠ Amen

Ik belijd voor de almachtige God, voor de H. MARIA altijd Maagd, de H. Aartsengel Michaël, de H. Johannes de Doper, de Heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle heiligen en u, vader, dat ik gezondigd heb door gedachten, woorden en werken: (*klopt drie keer op zijn borst*) door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn allergrootste schuld. Daarom smee ik de H. Maria, altijd Maagd, de H. Aartsengel Michaël, de H. Johannes de Doper, de Heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle heiligen en u, Vader, voor mij te bidden tot de Heer, onze God.

✠ Moge de almachtige God Zich over u ontfermen, uw zonden vergeven, en u geleiden tot het eeuwig leven.

✠ Amen.

Kwijtschelding ✠ vrijspraak en vergiffenis van onze zonden verlene ons de almachtige en barmhartige Heer.

✠ Amen.

Ⓚ Een weinig gebogen zegt hij:

℣ Deus, tu convérsus vivificábis nos.

℟ Et plebs tua lætábitur in te.

℣ Osténde nobis Domine, misericórdiam tuam.

℟ Et salutáre tuum da nobis.

℣ Domine, exáudi oratióem meam.

℟ Et clamor meus ad te véniat.

℣ Dóminus vobíscum.

℟ Et cum spírítu tuo.

℣ Keer U tot ons, Heer, en Gij zult ons doen herleven.

℟ Opdat uw volk zich in U kan verheugen,

℣ Toon ons, o Heer, uw barmhartigheid.

℟ En schenk ons uw heil.

℣ Heer, verhoor mijn gebed.

℟ En mijn geroep kome tot U.

℣ De Heer zij met u.

℟ En met uw geest.

Ⓛ De Priester strekt de handen uit, vouwt ze daarna opnieuw samen en zegt intussen: *Orémus*: Laten wij bidden. Dan beklimt hij de altaartreden, terwijl hij in stilte bidt:

℣ Oremus.

Aufer a nobis, quæsumus Dómine, iniquitátes nostras: ut ad Sancta sanctorum puris mereámur méntibus introire. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

℣ Laat ons bidden.

Neem, smeken wij, o Heer, onze ongerechtigheden van ons weg, opdat wij met een zuiver gemoed het Heilige der Heiligen mogen binnengaan. Door Christus, onze Heer. Amen.

De Priester groet het altaar met een kus en vereert de relieken van de Heiligen die in het altaar zijn besloten:

Orámus te Dómine, per mérita Sanctorum tuorum, quorum reliquiae hic sunt et ómnium Sanctorum: ut indulgére dignéris ómnia peccáta mea. Amen.

Wij bidden U, o Heer, door de verdiensten van uw Heiligen, wier relieken hier rusten, en van alle Heiligen, dat Gij U gewaardigt al mijn zonden te vergeven. Amen.

In de Missen met assistentie van diaken en subdiaken (behalve in de Missen voor overledenen) wordt nu het altaar bewierookt. Eerst zegent de Priester de wierook, zeggend:

Ab illo benedícáris, in cuius honóre cremáberis. Amen.

Moogt ge gezegend worden door Hem, tot wiens eer ge zult branden. Amen.

Dezelfde zegening spreekt de Priester als hij de wierook zegent voor de bewieroking van het evangelieboek voor het Evangelie.

DE PRIESTER BESTIJGT HET ALTAAR

INTROITUS of ZANG DER INTREDE

(zie inlegvel)

De Priester leest het *Introitus* aan de Epistelzijde van het altaar. Bij het begin maakt hij het kruisteken; in de Missen voor de overledenen echter maakt hij het kruisteken over het boek, een herinnering aan de zegening van het stoffelijk overschot, dat vroeger tijdens de begrafenismissen aan de zijkant van het altaar werd geplaatst.

KYRIE ELEISON

☉ Terwijl koor en volk de aanroepingen van het Kyrie zingen, bidt de Priester afwisselend met zijn dienaren:

✠ Kyrie eléison.	✠ Heer, ontferm U over ons.
✠ Kyrie eléison.	✠ Heer, ontferm U over ons.
✠ Kyrie eléison.	✠ Heer, ontferm U over ons.
✠ Christe eléison.	✠ Christus, ontferm U over ons.
✠ Christe eléison.	✠ Christus, ontferm U over ons.
✠ Christe eléison.	✠ Christus, ontferm U over ons.
✠ Kyrie eléison.	✠ Heer, ontferm U over ons.
✠ Kyrie eléison.	✠ Heer, ontferm U over ons.
✠ Kyrie eléison.	✠ Heer, ontferm U over ons.

GLORIA IN EXCELSIS DEO

Met deze worden zet de Priester de lofzang in tot de H. Drievuldigheid, die haar grote goedheid heeft geopenbaard door het verlossingswerk van Christus, dat wij in de Mis vieren. Deze lofzang behoort tot de oudste hymnen van de Kerk.

Gloria in excelsis Deo. Et in terra
pax hominibus bonae voluntatis.

Laudamus te,
Benedicimus te.
Adoramus te.
Glorificamus te.

**Gratias agimus tibi propter
magnam gloriam tuam.** Domine Deus
Rex caelestis, Deus Pater omnipotens.
Domine Fili unigenite, Jesu Christe.
Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris,
**Qui tollis peccata mundi, miserere
nobis.** Qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nostram. **Qui
sedes ad dexteram Patris, miserere
nobis.** Quoniam tu solus Sanctus. **Tu
solus Dominus.** Tu solus Altissimus,
Jesu Christe. **Cum Sancto Spiritu ✠
in gloria Dei Patris. Amen.**

Eer aan God in de hoge en vrede op
aarde aan de mensen van goede wil.

Wij loven U.
Wij prijzen U.
Wij aanbidden U.
Wij verheerlijken U.

Wij danken U om uw grote
heerlijkheid. Heer God, hemelse Koning,
God almachtige Vader. Heer, eniggeboren
Zoon, Jezus Christus. Heer God, Lam
Gods, Zoon van de Vader, Gij die wegneemt
de zonden der wereld, ontferm U over ons.
Gij die wegneemt de zonden der wereld,
aanvaard ons gebed. Gij die zit aan de
rechterhand van de Vader, ontferm U over
ons. Want Gij alleen zijt de Heilige. Gij
alleen de Heer. Gij alleen de Allerhoogste:
Jezus Christus. Met de Heilige Geest ✠ in
de heerlijkheid van God de Vader. Amen.

COLLECTA

(zie inlegvel)

Na het Gloria kust de Priester het altaar, wendt zich tot het volk met de zegengroet:

✠ Dominus vobiscum.	✠ De Heer zij met u.
✠ Et cum spiritu tuo.	✠ En met uw geest.

Aan de Epistelzijde van het altaar zingt de Priester het Gebed, beginnend met de uitroep:

✠ Orémus	✠ Laat ons bidden
----------	-------------------

Volgens de rubrieken kan het eerste Gebed door een of meer Gebeden worden gevolgd. Indien dit het geval is, worden ook aan het Offergebed en het slotgebed een of meer gebeden toegevoegd. Het eerste en het laatste Gebed, Offergebed en Slotgebed besluit de Priester met een lofprijzing van de Heilige Drievuldigheid. Na het Gebed (na het eerste en het laatste, indien meer dan één Gebed wordt gezegd) antwoordt het volk:

℟ Amen

| ℟ Amen

LECTIO EPISTOLÆ of EPISTEL

(zie inlegvel)

⑦ De Priester zingt of leest met luide stem het Epistel. In de Missen met assistentie van diaken en subdiaken wordt het door de subdiaken gezongen.

Na het einde van de lezing antwoordt de misdienaar:

℟ Deo gratias.

| ℟ God zij dank.

GRADUALE

(zie inlegvel)

Na de eerste lezing zingt het koor de *tussenzang*: de beurtzang *Graduale*, en het *Alleluja* met volgend psalmvers of de *Tractus*. Gedurende de Paastijd vervalt het *Graduale* en wordt het vervangen door een eerste *Alleluja* met psalmvers. Op enkele feesten wordt voor de herhaling van het *Alleluja* aan het einde (of na de *Tractus*) een *Sequentia* ingevoerd. De teksten van de *tussenzang* leest de Priester in stilte aan de epistelzijde van het altaar. Tegen het einde van deze zang heeft de voorbereiding voor het Evangelie plaats.

SEQUENTIA SANCTI EVANGELII of EVANGELIE

(zie inlegvel)

Diep gebogen voor het midden van het altaar bidt de Priester tot voorbereiding op de lezing van het Evangelie:

Munda cor meum ac lābia mea, Omnipotens Deus, qui lābia Isaiaē Prophētae cálculo mundāsti ignito: ita me tua grata miseratiōne dignāre mundāre, ut sanctum Evāgēlium tuum digne vāleam nuntiāre. Per Christum Dōminum nostrum. Amen.

Jube, Dōmine, benedicere.

Dōminus sit in corde meo et in lābiis meis: ut digne et competēter annūntiem Evāgēlium suum. Amen.

Reinig mijn hart en mijn lippen, Almachtige God, Gij, die de lippen van de profeet Isaïas gereinigd hebt met een gloeiende kool; reinig ook mij in uw liefdevolle barmhartigheid en laat mij zo uw heilig Evangelie waardig verkondigen. Door Christus, onze Heer. Amen.

Heer, wil mij zegenen.

De Heer zij in mijn hart en op mijn lippen: opdat ik waardig en getrouw zijn Evangelie moge verkondigen. Amen.

In de Missen met assistentie van diaken en subdiaken zegent de Priester de wierook zoals bij de intrede. Knielen voor het altaar bidt de diaken het gebed *Munda cor* en vraagt vervolgens aan de Priester:

Jube, Dōmine, benedicere.

| Geef mij, Heer, uw zegen.

En de Priester zegent hem met de volgende woorden:

Dóminus sit in corde tuo et in lábiis tuis: ut digne et competénter annúnties Evangélium suum: In nómine Patris, ✠ et Filii, et Spíritus Sancti. Amen.

De Heer zij in uw hart en op uw lippen. Dopdat gij op waardige en passende wijze zijn Evangelie mag verkondigen. In de Naam van de Vader, ✠ en van de Zoon, en van de Heilige Geest. Amen.

☉ De Priester zingt of leest met luide stem het Evangelie aan de linkerzijde van het altaar. - In de missen met assistentie van diaken en subdiaken wordt het door de diaken gezongen. Voorafgegaan door de wierookdrager en twee misdienaren met brandende kaarsen en begeleid door de subdiaken, draagt hij het evangelieboek naar het leesverhoog of naar de daartoe aan de linkerzijde van het koor bestemde plaats, waar hij het neerlegt op de leenaar ofwel overreikt aan de subdiaken die het hem tijdens de lezing geopend voorhoudt. Alvorens met de eigenlijke lezing te beginnen bewierookt de diaken het evangelieboek. - Allen gaan staan uit eerbied voor het woord van de Heer. Bij de aankondiging van de lezing maken allen met de duim een kruisteken op het voorhoofd, mond en borst, om daardoor uit te drukken, dat zij het Evangelie van Christus met het verstand aanvaarden, met de mond willen belijden en met het hart liefhebben.

✠ Dóminus vobíscum.

✠ Et cum spírítu tuo.

✠ ✠ Sequéntia (vel *Initium*) sancti Evangélii secundum *N*.

✠ Glória tibi, Dómine.

✠ De Heer zij met u.

✠ En met uw geest.

✠ ✠ Vervolg (of *Begin*) van het heilig Evangelie volgens *N*.

✠ Eer zij U, o Heer.

Na het Evangelie zeggen de misdienaren:

✠ Laus tibi, Christe.

✠ Lof zij U, Christus.

Behalve in de missen voor de overledenen kust de Priester het evangelieboek en zegt in stilte:

✠ Per Evangélica dicta deleántur nostra delícta.

✠ Moge door de woorden van het Evangelie onze zonden worden uitgewist.

In de Missen met assistentie van diaken en subdiaken wordt de Priester vervolgens door de diaken bewierookt.

CREDO of GELOOFSBELIJDENIS

☉ Na het Evangelie of na de preek, indien deze plaats heeft, heft de Priester de Geloofsbelijdenis aan en zegt deze verder in stilte terwijl koor en volk de zang vervolgen.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli et terræ, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dóminum Jesum Christum, Fílium Dei unigénitum. Et ex Patre natum ante ómnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Génitum, non factum, consubstantialem Patri: per quem omnia facta sunt. Qui propter nos hómines, et propter nostram salutem descendit de cælis.

(Hic genuflectitur!)

ET INCÁRNATUS EST DE SPÍRITU SANCTO EX MARÍA VÍRGINE: ET HOMO FACTUS EST.

Crucifixus étiam pro nobis; sub Póntio Piláto passus, et sepúltus est. Et resurrexit tértia die, secúndum Scriptúras. Et ascendit in cælum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum ventúrus est cum glória judicáre vivos et mórtuos: cuius regni non erit finis. Et in Spíritum Sanctum, Dóminum et vivificántem: qui ex Patre Filióque procedit. Qui cum Patre, et Filio simul adorátur et conglorificátur: qui locútus est per Prophétas. Et unam, sanctam, cathólicam et apostólicam Ecclésiám. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatórum. Et exspécto resurrectionem mortuórum. ✠ Et vitam ventúri sæculi. Amen.

Ik geloof in één God, de almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde, van al wat zichtbaar en onzichtbaar is. En in één Heer Jezus Christus, eniggeboren Zoon van God; voor alle tijden geboren uit de Vader. God uit God, Licht uit Licht. De ware God uit de ware God. Geboren, niet geschapen, één in wezen met de Vader en door wie alles geschapen is. Hij is voor ons mensen en omwille van ons heil uit de hemel neergedaald.

(Hier knielt men!)

EN HET VLEES HEEFT AANGENOMEN DOOR DE HEILIGE GEEST UIT DE MAAGD MARIA, EN IS MENS GEWORDEN.

Hij werd voor ons gekruisigd, Hij heeft geleden onder Pontius Pilatus en is begraven. Hij is verrezen op de derde dag, volgens de Schriften. Hij is opgevaren ten hemel, zit aan de rechterhand van de Vader. Hij zal wederkomen in heerlijkheid om te oordelen levenden en doden en aan Zijn rijk komt geen einde. Ik geloof in de Heilige Geest, die Heer is en het leven geeft, die voortkomt uit de Vader en de Zoon. Die met de Vader en de Zoon tesamen wordt aanbeden en verheerlijkt, die gesproken heeft door de profeten. Ik geloof in de ene, heilige, katholieke en apostolische Kerk. Ik belijd één doopsel tot vergeving van de zonden. Ik verwacht de verrijzenis van de doden ✠ en het leven van het komend rijk. Amen.

— EINDE VAN DE VOORMIS —

II. OFFERMIS of de MIS VAN DE GELOVIGEN

(Van het Offertorium tot en met Het Laatste Evangelie)

1. OFFERANDE of OFFERVOORBEREIDING en AANBIEDING

(Van het Offertorium tot de Prefatie)

OFFERTORIUM

(zie inlegvel)

⑤ Na het *Credo* kust de Priester het altaar, keert zich naar het volk en zegt:

∇ Dóminus vobíscum.

✠ Et cum spírítu tuo.

∇ Orémus

∇ De Heer zij met u.

✠ En met uw geest.

∇ Laat ons bidden

Dan leest de Priester het *Offertorium*. Het *Offertorium* is een inkorting van de offerzang, die oudtijds door de gelovigen werd gezongen terwijl zij hun offergaven naar het altaar brachten. Voor het *Offertorium* ziet men de Mis van de dag.

AANBIEDING of OFFERANDE VAN HET BROOD

⑦ De Priester neemt pateen met de daarop liggende hostie, heft ze met beide handen omhoog, en de ogen naar de hemel geheven bidt hij:

Suscípe, sancte Pater, omnípotens aetérne Deus, hanc immaculátam hóstíam, quam ego indignus fámulus tuus offero tibi Deo meo vivo et vero, pro innumerabilibus peccátis, et offensiónibus, et neglegéntiis meis, et pro ómnibus circumstántibus, sed et pro ómnibus fidélibus christiánis vivis atque defúntis: ut mihi, et illis proficiat ad salútem in vitam aetérnam. Amen.

Aanvaard, heilige Vader, almachtige, eeuwige God, deze vlekkeloze offerande, die ik, uw onwaardige dienaar, aan U, mijn levende en waarachtige God, opdraag voor mijn ontelbare zonden, beledigingen en nalatigheden en voor allen hier bij uw altaar aanwezig, maar ook voor alle gelovige christenen, levenden en doden, opdat het mij en hun moge strekke tot heil voor het eeuwige leven. Amen.

Na dit gebed maakt de Priester met de pateen, waarop de hostie ligt, een kruisteken over het uitgespreide corporale en legt er de hostie op neer.

VERMENGING WIJN MET EEN WEINIG WATER

De Priester giet wijn in de kelk en mengt er een beetje water door (in de Missen met assistentie gebeurt dit door de diaken en de subdiaken). Bij de vermenging met water bidt de Priester het volgende gebed:

Deus, ✠ qui humánæ substántiæ dignitátem mirabiliter condidisti, et mirabilius reformásti: da nobis per huius aquæ et vini mystérium, eius divinitátis esse consórtes, qui humanitátis nostræ fieri dignátus est párticeps, Jesus Christus, Fílius tuus, Dóminus noster: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spírítus Sancti Deus: per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

O God, ✠ die de waardigheid van de menselijke natuur op wonderbare wijze geschapen hebt, en op nog wondervoller wijze hersteld hebt: geef, dat wij, door het geheim van dit water en deze wijn, deelachtig worden aan de Godheid van Hem, die Zich gewaardigd heeft onze mensheid te delen: Jezus Christus, uw Zoon, onze Heer, die als God met U leeft en heerst in de eenheid met de Heilige Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

AANBIEDING of OFFERANDE VAN DE WIJN

De Priester heft de kelk omhoog, houdt zijn blik naar boven gericht en bidt:

Offerimus tibi, Dómine, cálicem salutáris, tuam deprecánte cleméntiam: ut in conspéctu divínæ maiestátis tuæ, pro nostra et totíus mundi salúte, cum odóre suavitátis ascéndat. Amen.

Wij offeren U op, o Heer, de kelk van het heil en smeken uw goedertierenheid: dat hij voor het aanschijn van uw goddelijke majesteit in aangename geur moge opstijgen tot heil van ons en van heel de wereld. Amen.

Dan maakt hij met de kelk een kruisteken boven het corporale en zet er de kelk op neer.

AANBIEDING of OPDRACHT VAN CELEBRANT EN VOLK

Een weinig voorovergebogen en met de handen gevouwen op het altaar bidt de Priester:

In spírítu humilitátis et in ánimo contríto suscipiámur a te, Dómine: et sic fiat sacrificium nostrum in conspéctu tuo hódie, ut pláceat tibi, Dómine Deus.

In de geest van ootmoed en met een vermorzeld hart smeken wij door U, o Heer, ontvangen te worden. Laat heden ons offer zo voor uw aanschijn voltrokken worden, dat het U aangenaam is, Heer, onze

AANROEPING VAN DE HEILIGE GEEST OM DE OFFERGAVEN TE ZEGENEN

Dan strekt hij de handen uit, slaat even de ogen op, zegent het brood en de wijn en sluit de plechtigheid van de offerande met het korte gebed:

Veni sanctificátor omnipotens ætérne Deus: et béne ✠ dic hoc sacrificium tuo sancto nómini præparátum.

Kom Heiligmaker, almachtige, eeuwige God, en zegen ✠ dit offer dat voor uw heilige Naam bereid is.

BEWIEROKING

In de Missen met assistentie van diaken en subdiaken legt de Priester vervolgens wierook in het wierookvat en spreekt er de volgende zegen over uit:

Per intercessiónem beáti Michaélis Archángeli, stantis a dextris altáris incénsi, et ómnium electórum sórum, incénsium istud dignétur Dóminus bene ✠ dicere, et in odórem suavitátis accipere. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Door de voorspraak van de H. Aartsengel Michaël, die staat aan de rechterkant van het reukaltaar, en van al zijn uitverkorenen, gewaardige Zich de Heer deze wierook te zegenen ✠ en als een zoete geur te aanvaarden. Door Christus, onze Heer. Amen.

Terwijl de Priester de offergaven bewierookt, zegt hij:

Incénsum ✠ istud a te ✠ benedíctum, ascéndat ✠ ad te, Dómine, et descéndat super nos misericórdia tua.

Moge deze ✠ wierook, door U ✠ Mgezegend, tot U opstijgen ✠ o Heer: en moge uw barmhartigheid neerdalen over ons.

Terwijl de Priester het altaar bewierookt, bidt hij de volgende verzen van

Psalm CXL, 2-4:

Dirigátur, Dómine, orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: elevátio mánuum meárum sacrificium vespertinum. Pone, Dómine, custódiam ori meo, et óstium circumstántiæ lábiis meis: ut non declínet cor meum in verba malitiæ, ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Laat mijn gebed voor U als een reukoffer opstijgen, mijn opgeheven handen als een avondoffer zijn. Jahweh, zet een wacht voor mijn mond, een post voor de deur van mijn lippen, opdat mijn hart zich niet naar het kwade neigt, niet boosaardig zint op bedrog.

De Priester geeft het wierookvat terug aan de diaken en zegt:

Accéndat in nobis Dóminus ignem
sui amóris, et flammam ætérnæ
caritátis. Amen.

De Heer ontsteke in ons het vuur van
zijn liefde en de vlam van de eeuwige
goedheid. Amen.

☉ De diaken bewierookt de Priester, de subdiaken en de aanwezige geestelijkheid. De diaken en het volk worden vervolgens bewierookt door de wierookdrager. In de missen voor de overledenen heeft slechts de bewieroking van offergaven en altaar plaats.

HANDWASSING

☉ Aan de epistelzijde van het altaar wast de Priester de handen en bidt daarbij:

Psalm XXV, 6-12:

Lavábo inter innocéntes manus meas:
et circúmdabo altáre tuum, Dómine:
Ut áudiam vocem laudis, et enárrem
univérsa mirabilia tua. Dómine,
diléxi decórem domus tuæ et locum
habitatiónis glóriæ tuæ. Ne perdas cum
impiis, Deus, ánimam meam, et cum
viris sánguinum vitam meam: In quorum
mánibus iniquitátes sunt: délixera eórum
repléta est munéribus. Ego autem in
innocéntia mea ingræssus sum: rédime
me, et miserére mei. Pes meus stetit
in dirécto: in ecclésiis benedicam te,
Dómine. Glória Patri, et Filio, et Spíritui
Sancto. Sicut erat in princípío, et nunc,
et semper: et in sæcula sæculórum.
Amen.

Ik was mijn handen in onschuld, en ga
rond uw altaar o Heer, om U een loflied
te zingen, en al uw wonderen te melden.
God, ik bemin het huis, waar Gij verblijft,
de woonplaats van uw heerlijkheid.
Laat mij niet te gronde gaan met de
zondaars, mijn leven niet verliezen met
moordenaars, aan wiens handen misdaad
kleeft, wiens rechterhand is omgekocht.
Nee, ik wandel in onschuld; red mij dus,
Heer, en wees mij genadig! Mijn voet
staat in de gerechtigheid vast; ik zal U
loven, o Heer, in de volle gemeente! Eer
aan de Vader en de Zoon en de Heilige
Geest. Zoals het was in het begin en nu,
en altijd en in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

VERZOEK OM AANVAARDING VAN DE OFFERGAVEN DOOR DE H. DRIEËNHEID

Gedurende de Passietijd en in de missen voor de overledenen wordt het Gloria Patri weggelaten. Gebogen voor het midden van het altaar bidt de Priester het volgende gebed:

Súscipe, sancta Trínitas, hanc
Soblaciónem, quam tibi offérimus ob
memóriam passiónis, resurrectiόnis, et
ascensiónis Jesu Christi, Dómini nostri:
et in honórem beátæ Mariæ semper
Virginis, et beáti Ioannis Baptistæ, et
sanctórum Apostolórum Petri et Pauli,
et istórum, et ómnium Sanctórum: ut
illis proficiat ad honórem, nobis autem
ad salútem: et illi pro nobis intercédere
dignéntur in cælis, quorum memóriam
ágimus in terris. Per eúndem Christum,
Dóminum nostrum. Amen.

Aanvaard, Heilige Drievuldigheid, deze
offerande, die wij U opdragen tot
aandenken aan het lijden, de verrijzenis
en de hemelvaart van onze Heer Jezus
Christus, en ter ere van de H. Maria, altijd
Maagd, van de H. Johannes de Doper, van
de HH. Apostelen Petrus en Paulus, en
van deze(*), en van alle Heiligen, opdat zij
hun tot eer en ons tot zaligheid strekke: en
mogen zij, wiens gedachtenis wij vieren
op aarde, zich gewaardigen voor ons
ten beste te spreken in de hemel. Door
dezelfde Christus, onze Heer. Amen.

ORATE FRATRES

⌚ De Priester kust het altaar, keert zich om en nodigt gelovigen uit met hem het laatste gebed van de offerande te bidden:

℣. Oráte, fratres: ut meum ac vestrum sacrificium acceptábile fiat apud Deum Patrem omnipoténtem.

℞. **Suscípiat Dóminus sacrificium de mánibus tuis ad laudem et glóriam nominis sui, ad utilitátem quoque nostram, totiúsque Ecclésiæ suæ sanctæ.**

℣. Amen.

℣. Bidt, broeders: opdat mijn en uw offer aanvaard kan worden door God, de almachtige Vader.

℞. Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen tot lof en eer van zijn Naam, tot welzijn van ons en van heel zijn heilige Kerk.

℣. Amen.

Daarna bidt de Priester in stilte de *Secreta*.

OFFERGEBED

(zie *inlegvel*)

De *Secreta* is een offergebed. Zij moet genomen worden uit de Mis van de dag. Er kan meer dan één *Secreta* zijn; hun getal en volgorde komen overeen met het getal en de volgorde van de *Collecte's*. De laatste *Secreta* eindigt met de volgende woorden, die door de Priester luid worden gezongen of gesproken:

℣. Per ómnia sæcula sæculórum.

℞. Amen.

℣. Door alle eeuwen der eeuwen.

℞. Amen.

2. HET OFFER

(van de Prefatie tot aan het Pater Noster)

PREFATIE(*) of INLEIDING TOT DE CANON

☉ Na de gelovigen te hebben begroet, nodigt de Priester hen met nadruk uit met geheel hun hart bij de heilige Misoffer tegenwoordig te zijn:

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

℣. Sursum corda.

℟. Habémus ad Dóminum.

℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

℟. Dignum et justum est.

℣. De Heer zij met u.

℟. En met uw geest.

℣. Verheft uw hart.

℟. Wij zijn met ons hart bij Heer.

℣. Danken wij de Heer, onze God.

℟. Het is passend en rechtvaardig.

DE VERSCHILLENDE PREFATIES IN HET KERKELIJK JAAR

Prefatie van de Heilige Drievuldigheid

☉ Op het feest van de H. Drievuldigheid en op vele Zondagen van het jaar, die geen eigen Prefatie hebben.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine sancte Pater omnipotens, aeterne Deus: **Qui cum unigenito Filio tuo et Spiritu Sancto unus es Deus, unus es Dominus: non in unius singularitate personæ, sed in unius Trinitate substantiae. Quod enim de tua gloria, revelante te, credimus, hoc de Filio tuo, hoc de Spiritu Sancto sine differentia discretionis sentimus. Ut in confessione verae sempiternae aequae Deitatis, et in personis proprietates, et in essentia unitas, et in majestate adoretur aequalitas.** Quam laudant Angeli atque Archangeli, Cherubim quoque ac Seraphim: qui non cessant clamare quotidie, una voce dicentes: *Sanctus...*

Waarlijk goed is het en recht, billijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God; die met uw eniggeboren Zoon en de Heilige Geest één God zijt en één Heer, niet in de enkelvoudigheid van één persoon, maar in de Drievuldigheid van één natuur. Want hetgeen wij, overeenkomstig uw openbaring, van uw heerlijkheid geloven, datzelfde nemen wij zonder verschil of onderscheid aan, zowel van uw Zoon als van de Heilige Geest; zodat in de belijdenis van de ware en eeuwige Godheid in de Personen het eigene, in het Wezen de eenheid en in de Majesteit degelijkheid wordt aanbeden. Haar loven de Engelen en Aartsengelen, de Cherubimen Seraphim, die niet ophouden dag aandag te roepen, als uit één mond zeggend:

Koor en volk vervolgen met de zang van het Driemaal-Heilig. (zie p. 23)

Prefatie van de Advent

Van de eerste zondag van de advent t/m de 4de zondag van de advent

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Dómine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus: per Christum Dóminum

Waarlijk, het is passend en recht billijk en zalig, U altijd en overal dank te zeggen, Heer heilige Vader, almachtige eeuwige God, door Christus onze Heer, Die Gij in barmhartigheid en trouw

nostrum. Quem p rdito h minum g neri Salvat rem mis ricors et fid lis promissisti: cuius v ritatas instrueret inscios, s nctitas iustific ret impios, virtus adiuv ret infirmos. Dum ergo prope est ut v niat quem miss rus es, et dies aff lget liberat nis nostrae, in hac promissionum tu rum fide, piis g udiis exsult mus. Et ideo cum Angelis et Archangelis, cum Thronis et Dominat ionibus, cumque omni militia cael stis ex rcitus, hymnum gl riae tuae  nimus, sine fine dicentes: *Sanctus...*

als Verlosser aan het verloren mensdom hebt beloofd, opdat zijn waarheid de ontwetenden zou onderrichten, zijn heiligheid de zondaars zou rechtvaardigen, zijn kracht de gebrekkigen te hulp zou komen. Nu dan de komst van Die Gij zult zenden nabij is en de dag van onze verlossing aanbreekt, juichen wij met vrome blijdschap bij dit vaste geloof in uw beloften. En daarom zingen wij met de Engelen en Aartsengelen, de Tronen en Heerschappijen en al de hemelse heerscharen het loflied van uw heerlijkheid, zonder ophouden zeggend:

Prefatie van Kerstmis

Van Kerstmis tot de Verschijning des Heren. En op de feesten van O.L. Vrouw Lichtmis, de Gedaanteverandering de Heer en het Allerheiligste Sacrament (eveneens gedurende het octaaf en in de votiefmissen).

Vere dignum et justum est,  quum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens  terne Deus: **Quia per incarnati Verbi mysterium nova mentis nostr e oculis lux tu  claritatis infulsit: ut, dum visibiliter Deum cognoscimus, per hunc invisibilium amorem rapiamur.** Et ideo cum Angelis et Archangelis, cum Thronis et Dominationibus cumque omni militia c lestis exercitus hymnum glori e tu   nimus, sine fine dicentes: *Sanctus...*

Waarlijk goed is het en recht, billijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God. Want door het geheim van de vleeswording van het Woord scheen het nieuwe licht van uw helderheid in onze geestesogen; opdat wij, God zichtbaar kennende, door Hem tot de liefde voor het onzichtbare vervoerd geraken. En daarom zingen wij met de Engelen en Aartsengelen, de Tronen en Heerschappijen en al de hemelse heerscharen het loflied van uw heerlijkheid, zonder ophouden zeggend:

Prefatie van de Vasten

Van Aswoensdag tot en met de dag v or Passie-Zondag.

Vere dignum et justum est,  quum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens,  terne Deus: **Qui corporali jejunio vitia comprimis, mentem elevas, virtutem largiris et praemia:** per Christum, Dominum nostrum. Per quem Majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates. Caeli caelorumque Virtutes ac beata Seraphim socia exsultatione concelebrat. Cum quibus et nostras voces ut admitti jubeas, deprecamur, supplicii confessione dicentes: *Sanctus...*

Waarlijk goed is het en recht, billijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God; die voor het vasten van het lichaam de ondeugden onderdrukt, de geest verheft, zowel de kracht geeft als de kamprijns: door Christus onzen Heer. Door wien de Engelen uw Majesteit loven, de Heerschappijen haar aanbidden, de Machten haar met huiver omringen, de hemelen en de Krachten der hemelen en de zalige Seraphim haar in gezamenlijke opgetogenheid vieren. Met hun stemmen, vragen wij, aanvaard ook de onze, om in nederige lofprijzing te zeggen:

Prefatie van de Passietijd en van het Heilig Kruis

☉ Van Passie-Zondag t/m Witte Donderdag, in de Missen van het H. Kruis, van het Lijden des Heren, van het Allerkostbaarste Bloed van Onze Heer Jezus Christus.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, aeterna Deus: Qui salutem humani generis in ligno Crucis constituisti: ut, unde mors oriebatur, inde vita resurgeret: et, qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur; per Christum, Dominum nostrum. Per quem Majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes tremunt potestates. Caeli caelorumque Virtutes ac beata Seraphim socia exultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces ut admitti jubeas, deprecamur, supplici confessione dicentes: *Sanctus...*

Waarlijk goed is het en recht, billijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God; die het heil van het menselijk geslacht in het hout des Kruises hebt gevestigd, opdat waar de dood wasontsprongen, ook het leven zou oprijzen, en hij die door het hout had overwonnen, ook door het hout overwonnen zou worden: door Christus onzen Heer. Door wien de Engelen uw Majesteit loven, de Heerschappijen haar aanbidden, de Machten haar met huiver omringen, de hemelen en de Krachten der hemelen en de zalige Seraphim haar in gezamenlijke opgetogenheid viëren. Met hun stemmen, vragen wij aanvaard ook de onze, om in nederige lofprijzing te zeggen:

Prefatie van Pasen

Van Paas-Zaterdag t/m de Vigiliedag van de Hemelvaart des Heren, uitgenomen op de feesten die een eigen Prefatie hebben

Vere dignum et justum est, aequum et salutare: **Te quidem, Domine, omnitempore, sed in hac potissimum die** (*in hoc potissimum*)(*) **gloriosius praedicare, cum Pascha nostrum immolatus est Christus. Ipse enim verus est Agnus, qui abstulit peccata mundi. Qui mortem nostram moriendo destruxit et vitam resurgendo reparavit.** Et ideo cum Angelis et Archangelis, cum Thronis et Dominationibus cumque omni militia caelestis exercitus hymnum gloriae tuae canimus, sine fine dicentes: *Sanctus...*

Waarlijk goed is het en recht, billijk en heilzaam, dat wij U, Heer, ten allen tijde, maar bovenal op deze dag (van Beloken Pasen af: bovenal in deze tijd)(*) triomfantelijker prijzen, nu ons Pasen, Christus, is geslacht. Hij toch is het ware Lam, dat de zonden der wereld heeft weggenomen. En door te sterven vernietigde Hij onze dood, en door op testaan herstelde Hij ons leven. En daarom zingen wij met de Engelen en Aartsengelen, de Tronen en Heerschappijen en al de hemelse heerscharen het loflied van uw heerlijkheid, zonder ophouden zeggend:

Prefatie van de Hemelvaart van de Heer

Van O.-H. Hemelvaart tot daags vóór de Vigilie van Pinksteren, uitgenomen op de feesten die een eigen Prefatie hebben.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine sancte Pater omnipotens, aeterna Deus: per Christum, Dominum nostrum. **Qui post resurrectionem suam omnibus discipulis suis manifestus apparuit et, ipsis cernentibus, est elevatus in caelum, ut nos divinitatis suae tribueret esse participes.** Et ideo cum Angelis et Archangelis, cum Thronis et Dominationibus

Waarlijk goed is het en recht, billijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God: door Christus onzen Heer. Die na zijn verrijzenis aan al zijn leerlingen op zichtbare wijze is verschenen, en voor hun ogen ten hemel is opgestegen om ons aan zijn Godheid deelachtig te maken. En daarom zingen wij met de Engelen en Aartsengelen, de

(*) Op Paas-Zaterdag zegt men: *in hac potissimum nocte*: vooral in deze nacht. Op Paasdag en de volgende dagen t/m Zaterdag van de Paasweek, zegt men: *in hac potissimum die*: vooral op deze dag. Van Beloken Pasen af zegt men: *in hoc potissimum*: vooral in deze tijd.

cumque omni militia caelestis exercitus
hymnum gloriae tuae canimus, sine fine
dicentes: *Sanctus...*

Tronen en Heerschappijen en al de hemelse
heerscharen het loflied van uw heerlijkheid,
zonder ophouden zeggend:

Prefatie van Pinksteren

Van daags vóór Pinksteren t/m Zaterdag na Pinksteren. En in de Missen van de H. Geest maar zonder de woorden *hodierna die - op deze dag*.

Vere dignum et justum est, aequum et
salutare, nos tibi semper et ubique gratias
agere: Domine sancte Pater omnipotens,
aeterne Deus: per Christum, Dominum
nostrum. **Qui, ascendens super omnes
caelos sedensque ad dexteram tuam,
promissum Spiritum (*hodierna die*) in
filios adoptionis effudit. Quapropter
profusis gaudiis totus in orbe terrarum
mundus exsultat.** Sed et supernae virtutes
atque angelicae Potestates hymnum gloriae
tuae concinunt, sine fine dicentes: *Sanctus...*

Waarlijk goed is het en recht, billijk en
heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen,
heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God:
door Christus onzen Heer. Die, opgeklimmen
tot het hoogste der hemelen en gezeten aan uw
rechterhand, de beloofde Heilige Geest (*op
deze dag*) over uw aangenomen kinderen heeft
uitgestort Daarom juicht in uitbundige vreugde
het mensdom over de gehele aarde. Maar ook
de Krachten in de hoge en de Machten der
engelen zingen tezamen het loflied van uw
heerlijkheid, zonder ophouden zeggend:

Prefatie van het Heilig Hart van Jezus

Op het feest van het heilig Hart van Jezus, gedurende het octaaf, en in de votiefmissen.

Vere dignum et justum est, aequum et
salutare, nos tibi semper et ubique gratias
agere: Domine sancte, Pater omnipotens,
aeterne Deus: Qui Unigenitum tuum,
in Cruce pendentem lancea militis
transfigi voluisti: ut apertum Cor,
divinae largitatis sacrarium, torrentes
nobis funderet miserationis et gratiae:
et, quod amore nostri flagrare numquam
destitit, piis esset requies et poenitentibus
pateret salutis refugium. Et ideo cum
Angelis et Archangelis, cum Thronis et
Dominationibus cumque omni militia
caelestis exercitus hymnum gloriae tuae
canimus, sine fine dicentes: *Sanctus...*

Waarlijk goed is het en recht, billijk en
heilzaam, dat wij U altijd en overal dank
zeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God; die
hebt geweld dat uw Eniggeborene, hangend
aan het kruis, door de lans van de soldaat werd
doorstoken, opdat zijn geopend Hart, schatkamer
van goddelijke mildheid, eenvloed van
ontferming en genade over ons zou uitstorten;
en opdat dit Hart, dat nimmer heeft opgehouden
van liefde totons te branden, voor de vromen een
rustplaats zou zijn, en voor de rouwmoedigen
zou openstaan als een toevlucht ter zaligheid.
En daarom zingen wij met de Engelen en
Aartsengelen, de Tronen en Heerschappijen en
al de hemelse heerscharen het loflied van uw
heerlijkheid, zonder ophouden zeggend:

Prefatie van Christus Koning

Vere dignum et justum est, aequum et
salutare, nos tibi semper et ubique gratias
agere: Domine sancte, Pater omnipotens,
aeterne Deus: qui unigenitum Filium
tuum, Dominum nostrum Jesum Christum,
Sacerdotem aeternum et universorum
Regem, oleo exsultationis unxisti: ut,
seipsum in ara crucis hostiam immucalatum
et pacificam offerens, redemptionis

Waarlijk goed is het en recht, billijk en
heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen,
heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God: die uw
eniggeboren Zoon, onze Heer Jezus Christus,
de eeuwige Priester en Koning van het heelaal,
met vreugde-olie hebt gezalfd; opdat Hij,
door Zichzelf op het altaar des Kruises als een
vlekkeloze en vredemakende offerande ten offer
te brengen, het geheim van de verlossing der

humanae sacramenta perageret: et suo subjectis imperio omnibus creaturis, aeternum et universale regnum, immensae tuae traderet Majestati. Regnum veritatis et vitae: regnum sanctitatis et gratiae: regnum iustitiae, amoris et pacis. Et ideo cum Angelis et Archangelis, cum Thronis et Dominationibus cumque omni militia caelestis exercitus hymnum gloriae tuae canimus, sine fine dicentes: *Sanctus...*

mensheid zou voltrekken; en opdat Hij, door alle schepselen aan Zijn macht te onderwerpen, aan uw oneindige Majesteit een eeuwig en algemeen rijk zou overdragen; een rijk van waarheid en leven, een rijk van heiligheid en genade, een rijk van rechtvaardigheid, van liefde en vrede. En daarom zingen wij met de Engelen en Aartsengelen, de Tronen en Heerschappijen en al de hemelse heerscharen het loflied van uw heerlijkheid, zonder ophouden zeggend:

Prefatie van de Heilige Moeder Gods

☉ Op alle feesten gedurende de octaven en in de votiefmissen ter ere van de H. Moeder Gods. Bij alle betreffende missen staat aangegeven, welke woorden bij (*) moeten worden toegevoegd.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine sancte Pater omnipotens, aeternae Deus: **Et te in (*) beatae Mariae semper Virginis collaudare, benedicere et praedicare. Quae et Unigenitum tuum Sancti Spiritus obumbratione concepit: et, virginitatis gloria permanente, lumen aeternum mundo effudit, Jesum Christum, Dominum nostrum.** Per quem majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates. Caeli caelorumque Virtutes ac beata Seraphim socia exsultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces ut admitti jubeas, deprecamur, supplicii confessione dicentes: *Sanctus...*

Waarlijk goed is het en recht, billijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God. En dat wij U gezamenlijk loven, zegenen en prijzen bij de (†) van de heilige Maria altijd Maagd; die door de overschaduwning van de Heilige Geest uw Eniggeborene heeft ontvangen en, met behoud van de luister van haar maagdelijkheid, het eeuwige licht over de wereld heeft uitgestort: Jezus Christus onze Heer. Door wien de Engelen uw Majesteit loven, de Heerschappijen haar aanbidden, de Machten haar met huiver omringen, de hemelen en de Krachten der hemelen en de zalige seraphim haar in gezamenlijke opgetogenheid viëren. met hun stemmen, vragen wij, aanvaard ook de onze, om in nederige lofprijzing te zeggen:

Prefatie van de Heilige Jozef

Op het feest van de H. Jozef, op de plechtigheid van de H. Jozef, en gedurende het Octaaf; in de Votiefmissen van de H. Jozef, met de wijziging: *Et te in Veneratione: En U bij de Verering.*

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus: **Et te in Festivitate (Veneratione) beati Joseph debitis magnificare praeconiis, benedicere et praedicare. Qui et vir justus, a te Deiparae Virgini Sponsus est datus: et fidelis servus ac prudens, super Familiam tuam est constitutus: ut Unigenitum tuum, Sancti Spiritus obumbratione conceptum, paterna vice custodiret, Jesum Christum, Dominum nostrum.** Per quem majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes,

Waarlijk goed is het en recht, billijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God, en U op het feest (*bij de viering*) van de heilige Jozef met passende lofzangen verheerlijken, zegenen en roemen. Hij, de rechtvaardige man, is door U aan de maagdelijke Moeder van God tot bruidegom gegeven en, als trouwe en voorzichtige dienaar, gesteld over uw gezin; opdat hij als een vader zou waken over uw Eniggeborene, die door de overschaduwning van de Heilige Geest werd ontvangen: Jezus Christus onze Heer. Door wien de Engelen uw Majesteit loven, de Heerschappijen haar aanbidden, de Machten

tremunt Potestates. Coeli coelorumque Virtutes ac beate Seraphim socia exultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces ut admitti jubeas, deprecamur, supplici confessione dicentes: *Sanctus...*

haar met huiver omringen, de hemelen en de Krachten der hemelen en de zalige Seraphim haar in gezamenlijke opgetogenheid vieren. Met hun stemmen, vragen wij, aanvaard de onze, om in nederige lofprijzing te zeggen:

Prefatie van de Overledenen

Vere dignum et justum est, æquum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus: per Christum, Dominum nostrum. **In quo nobis spes beatæ resurrectionis effulsit, tu, quos contristat certa moriendi condicio, eosdem consoletur futuræ immortalitatis promissio. Tuis enim fidelibus, Domine, vita mutatur, non tollitur: et, dissoluta terrestris hujus incolatus domo, aeterna in caelis habitatio comparatur.** Et ideo cum Angelis et Archangelis, cum Thronis et Dominationibus cumque omni militia caelestis exercitus humnum gloriae tuae animus, sine fine dicentes: *Sanctus...*

Waarlijk goed is het en recht, billijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God: door Christus onze Heer; in wien de hoop op een zalige verrijzenis ons tegenstraalt, zodat wij, die bedroefd zijn door de onherroepelijke wet van de dood, door de belofte der toekomstige onsterfelijkheid getroost worden. Uw gelovigen toch, Heer, wordt het leven veranderd, niet weggenomen; en is het huis van dit hun aards bestaan ingestort, dan staat in de hemel een eeuwige woning gereed. En daarom zingen wij met de Engelen en Aartsengelen, de Tronen en Heerschappijen en al de hemelse heerscharen het loflied van uw heerlijkheid, zonder ophouden zeggend:

De volgende (gewone) Prefatie wordt gebeden op alle wekdagen, waarop geen feest wordt gevierd of een Octaaf wordt herdacht met een eigen Prefatie. (zie p. 18 tot p.23)

Gewone Prefatie

Vere dignum et iustum est, æquum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus: per Christum, Dominum nostrum. Per quem maiestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates. Caeli caelorumque Virtutes ac beata Seraphim socia exultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces ut admitti iubeas, deprecamur, supplici confessione dicentes: *Sanctus...*

Waarlijk, het is passend en goed, billijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God, door Christus onze Heer. Door wie de Engelen uw Majesteit loven, de Heerschappijen ze aanbidden, de Machten ze met eerbiedige vrees vereren. De Hemelen en de hemelse krachten en de heilige Serafijnen vieren ze jubelend in koor. Laat met hen, smeken wij, ook onze stemmen U behagen, die U in ootmoed loven:

SANCTUS

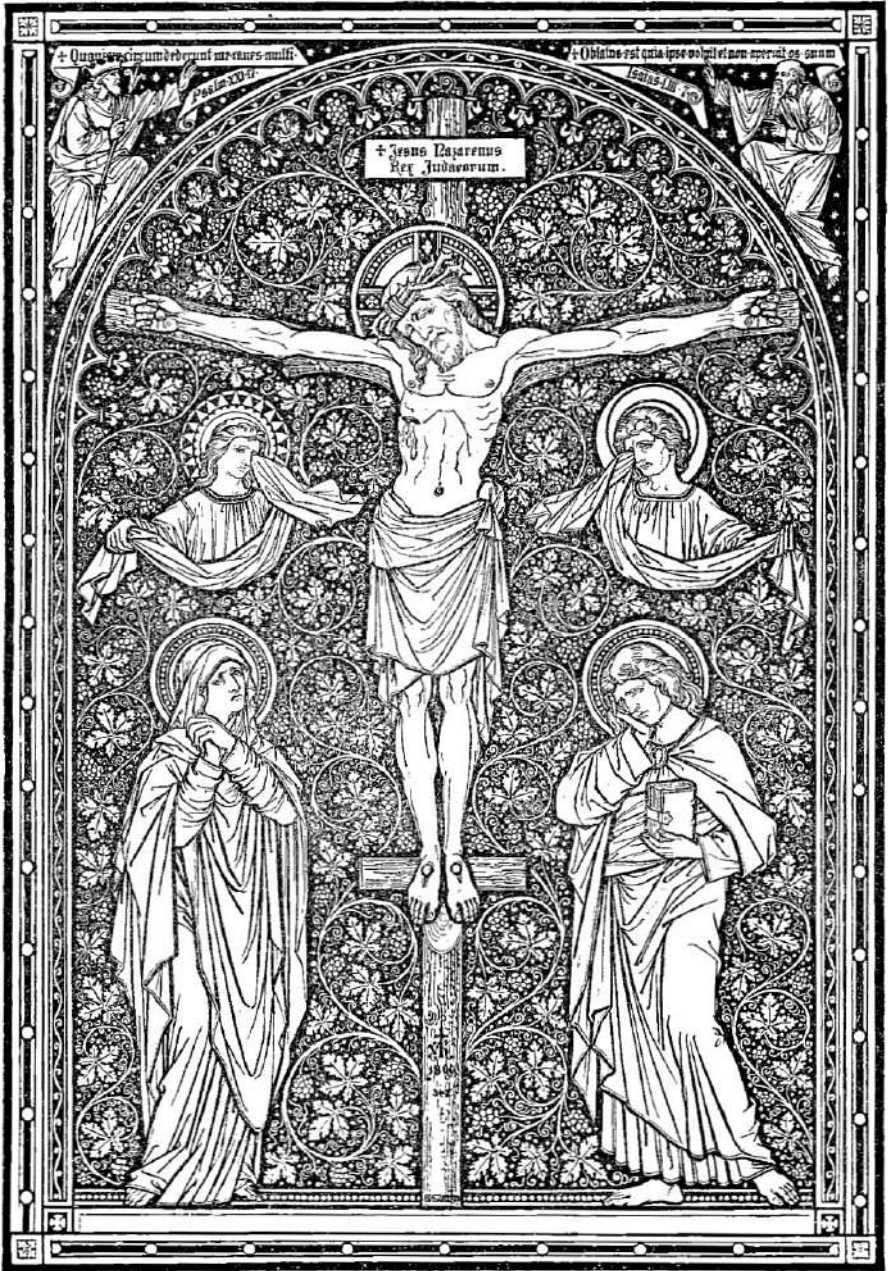

Terwijl koor en volk de zang van het Driemaal-Heilig zingen bidt de Priester de woorden van *Sanctus* in stilte en vervolgt onmiddellijk met de gebeden van de Canon van de Mis.

Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt caeli, et terra gloria tua. Hosanna in excelsis. Benedictus, qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.

Heilig, Heilig, Heilig de Heer, de God der Heerscharen. Vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid. Hosanna in de hoge. Gezegend Hij, die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hoge.

CANON VAN DE MIS (*)

Ⓚ Hoewel de nu volgende gedeelten van het eucharistische gebed (met de daaraan toegevoegde gedachtenissen van levenden, heiligen en overledenen) een geheel vormen met de Prefatie, dragen zij tezamen de naam van *Canon*. Met uitzondering van het slot van de laatste lofprijzing, worden de gebeden van de *Canon* door de Priester met zachte stem uitgesproken.

Gebed voor de strijdende Kerk

Te igitur, clementíssime Pater, per Iesum Christum, Filium tuum, Dóminum nostrum, súpplices rogámus, ac pétimus, uti accépta hábeas et benedícas, hæc ✠ dona, hæc ✠ múnera, hæc ✠ sancta sacrificia illibáta, in primis, quæ tibi offerimus pro Ecclésia tua sancta cathólica: quam pacificáre, custodíre, adunáre et régere dignéris toto orbe terrárum: una cum fámulo tuo Papa nostro *N.*, et Antístite nostro *N.* et ómnibus orthodóxis, atque cathólicæ et apostólicæ fidei cultóribus.

Wij bidden en smeken U dan ootmoedig, goedertierenste Vader, door Jezus Christus, Uw Zoon, onze Heer. Dat Gij deze ✠ gaven, deze ✠ offers, deze ✠ heilige, vlekkeloze offergaven, die wij U in de eerste plaats opdragen voor uw heilige katholieke Kerk, goedgeunstig wilt aannemen en zegenen. Gewaardig U haar vrede te verlenen, haar te beschermen, in eenheid te behouden en te besturen over heel de wereld, in eenheid met uw dienaar, onze Paus *N.*, en onze Bisschop *N.*, en alle rechtgelovigen en belijders van het katholiek en apostolisch geloof.

Gebed voor Priester, intentie Priester en aanwezig volk

Meménto, Dómine, famulórum famularúmque tuarum *N.* et *N.*, et ómnium circumstántium, quorum tibi fides cónnita est et nota devótio, pro quibus tibi offerimus: vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis, pro se suisque ómnibus: pro redemptione animárum suárum, pro spe salutis et incolumitátis suæ: tibi que reddunt vota sua ætérno Deo, vivo et vero.

Gedenk, Heer, uw dienaren en dienarens *N.* *N.* en alle hier aanwezigen, wier geloof en godsvrucht U bekend zijn, voor wie wij U deze lofofferande opdragen of die ze u opdragen voor zichzelf en voor al de hunnen: voor de verlossing van hun zielen, in de hoop op hun zaligheid en hun redding: en die hun wensen aanbieden aan U, de eeuwige, levende en ware God.

Beroep op de zegevierende Kerk (**)

Communicántes, et memóriam venerántes, in primis gloriósa semper Virginis MARLÆ, Genitricis Dei et Dómini nostri JESU CHRISTI: sed et beáti Ioseph, eíusdem Virginis Sponsi, et beatórum Apostolórum ac Máryrum tuórum, Petri et Pauli, Andréæ, Jacóbi, Joánnis, Thomæ, Jacóbi, Philippi, Bartholomæi, Matthæi, Simónis et Thaddæi: Lini, Cleti, Clémentis, Xysti, Cornélii, Cypriáni, Lauréntii, Chrysógoni, Joánnis et Pauli, Cosmæ et Damiáni: et ómnium Sanctórum tuórum: quorum méritis, precibusque concédas, ut in ómnibus protectionis tuæ muniámur auxilio. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. Amen.

In gemeenschap met en tot eerbiedige Gedenkdenissen allereerst van de roemrijke Maria, altijd Maagd en Moeder van onze God en Heer Jezus Christus, maar ook van de H. Jozef, bruidegom van de H. Maagd en uw HH. Apostelen en Martelaren Petrus en Paulus, Andreas, Jacobus, Johannes, Thomas, Philippus, Bartholomeus, Mattheus, Simon en Thaddeus, Linus, Cletus, Clemens, Sixtus, Cornelius, Cyprianus, Laurentius, Chrysogonus, Joannes en Paulus, Cosmas en Damianus, en van al uw Heiligen: laat Gij ons omwille van hun verdiensten en gebeden in alles de hulp van uw bescherming genieten. Door dezelfde Christus, onze Heer. Amen.

(*) Het woord *Canon* betekent: regel.

De Canon is de vastgestelde reeks van ceremoniën en gebeden die aan een vaste *regel* gebonden, bijna onveranderlijk zijn en de eigenlijke Offer-handeling vergezellen. De Consecratie is er middelpunt van. De Canon begint na het *Sanctus* en gaat tot aan het *Pater Noster*.

Dit is het heiligste gedeelte van de H. Mis en wordt in een eerbiedige stilte gelezen. Bij deze onbegrijpelijke geheimenissen staat alle verstand stil in ootmoedige onderwerping aan het Geloof.

(**) Het gebed *Communicantes* verandert op sommige feesten. Men vindt het dan bij de Prefatie van die feesten.

Overdracht zonden op brood en wijn (die geofferd worden)

Ⓚ De Priester strekt de handen over de offergaven uit en bidt:

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae quaesumus, Domine, ut placatus accipias: diesque nostros in tua pace disponas, atque ab aeterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Wij smeken U daarom, Heer, dit offer van ons, uw dienaren en tevens van geheel uw volk genadig aan te nemen: onze dagen in uw vrede te leiden, ons aan de eeuwige verdoemenis te ontrukken, en in de kudde van uw uitverkorenen te doen opnemen. Door Christus, onze Heer. Amen.

Bede om transsubstantiatie van brood en wijn (-offer)

De Priester trekt de handen terug vouwt ze tezamen en bidt:

Quam oblationem tu Deus in omnibus, quaesumus, bene✠dictam, adscri✠ptam, ra✠tam, rationabilem, acceptabilemque facere digneris: ut nobis Cor✠pus, et San✠guis fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri JESU CHRISTI.

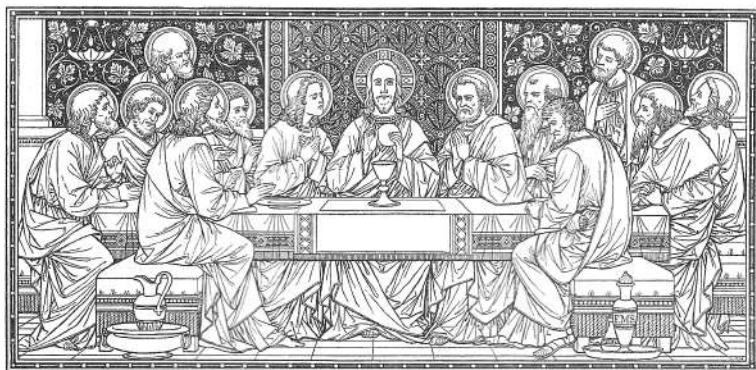
Wij smeken U, o God, dat Gij U gewaardigt dit offer in alles te ze✠genen, het volkomen geldig, ✠waardig en ✠welgevallig te maken, opdat het voor ons worde het ✠Lichaam en ✠Bloed van uw veelgeliefde Zoon, onze Heer JEZUS CHRISTUS.

DE CONSECRATIE

De Priester bekleedt in deze ogenblikken geheel en al de plaats van Christus. Hij doet wat Christus gedaan heeft bij het Laatste Avondmaal.

Consecratie van het Brood

Ⓚ De Priester neemt het brood in zijn handen, buigt zich daarover neer en spreekt de heilige woorden van de Consecratie uit:

Qui pridie quam pateretur, accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas, elevatis oculis in caelum ad te Deum, Patrem suum omnipotentem, tibi gratias agens, bene✠dixit, fregit deditque discipulis suis, dicens: Accipite, et manducate ex hoc omnes.

HOC EST ENIM CORPUS MEUM.

Die daags vóór Zijn lijden het brood nam in Zijn heilige en eerbiedwaardige handen, Zijn ogen opsloeg ten hemel naar U, God, Zijn almachtige Vader, U dankte, het zeg✠ende, brak, het aan Zijn leerlingen gaf, en zei: Neemt en eet allen hiervan,

WANT DIT IS MIJN LICHAAM.

Consecratie van de Wijn

De Priester aanbidt knielen het Lichaam van de Heer, en toont de heilige Hostie aan de gelovigen (*). Vervolgens legt hij de heilige Hostie op het corporale neer en maakt wederom een kniebuiging. Daarna neemt de Priester de kelk met wijn, buigt zich daarover neer en spreekt de heiligen woorden uit:

Simili modo postquam cænatum est, accipiens et hunc præclarum Cálicem in sanctas, ac venerabiles manus suas: item tibi gratias agens, bene✠dixit, deditque discipulis suis, dicens: Accipite, et bibite ex eo omnes.

HIC EST ENIM CALIX SANGUINIS MEI, NOVI ET AETERNI TESTAMENTI: MYSTERIUM FIDEI: QUI PRO VOBIS ET PRO MULTIS EFFUNDETUR IN REMISSIONEM PECCATORUM.

Haec quotiescúmque feceritis, in mei memóriam faciétis.

Op dezelfde wijze nam Hij na het avondmaal deze kostbare Kelk in heilige en eerbiedwaardige handen, dankte U, zeg✠ende hem, gaf hem aan zijn leerlingen, en zei: Neemt en drinkt allen hieruit:

WANT DIT IS DE KELK VAN MIJN BLOED VOOR HET NIEUW EN HET EEUWIG VERBOND - MYSTERIE VAN HET GELOOF - DAT VOOR U EN VOOR VELEN VERGOTEN ZAL WORDEN TOT VERGEVING VAN DE ZONDEN.

Zo dikwijls gij dit zult doen, zult gij het doen om Mij te gedenken.

Knielen aanbidt de Priester het Bloed des Heren, toont de kelk aan de gelovigen, en knielt nogmaals. Vervolgens bidt hij met uitgestrekte armen het gebed met de gedachtenissen van het heilswerk, aldus gehoorzaamend aan het gebod van de Heer:

Ⓚ **Gedenken van kruisoffer en aanbieden van consecratieoffer aan God de Vader.**

Unde et mémores, Dómine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, eíusdem Christi Filií tui, Dómini nostri, tam beátæ passiónis, nec non et ab ínferis resurrectiónis, sed et in cælos gloriósæ ascensiónis: offérimus præcláræ maiestáti tuæ de tuis donis ac datis, hóstiam ✠ puram, hóstiam ✠ sanctam, hóstiam ✠ immaculátam, Panem ✠ sanctum vitæ ætérnæ, et Cálicem ✠ salutis perpétuæ.

Hij smeekt God, het Offer goedgunstig te aanvaarden.

Supra quæ propítio ac seréno vultu respicere dignéris: et accépta habére, sicúti accépta habére dignátus es múnera púeri tui iusti Abel, et sacrificium Patriárchæ nostri Abrahæ: et quod tibi óbtulit summus sacérdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificium, immaculátam hóstiam.

Vandaar dat wij, o Heer, uw dienaren, maar ook uw heilig volk, bij de gedachtenis aan het heilig Lijden van dezelfde Christus, uw Zoon, onze Heer, alsook aan zijn Verrijzenis uit de dood en zijn glorievolle Hemelvaart: uit uw giften en een ✠ zuivere offerande een ✠ heilige offerande, een ✠ onbevleete offerande, het heilig ✠ Brood van het eeuwig leven en de kelk ✠ van de eeuwige zaligheid, aan uw verheven majesteit aanbieden.

Gewaardig U op deze offerande met Genadige en goedertieren blik neer te zien, en ze welwillend te aanvaarden, zoals Gij U gewaardigd hebt de gaven van uw rechtvaardige dienaar Abel, het offer van onze aartsvader Abraham, en het heilig offer, de vlekkeloze offerande, die uw hogepriester Melchisedech U heeft opgedragen, te aanvaarden.

Diep gebogen vraagt de Priester, dat de Heilige Engel Gods het Offer aan God aanbiede. Als God onze gebeden en het misoffer aanvaard ontvangen wij de rijkste zegeningen en de belangrijkste daarvan is de communie.

Súpplices te rogámus, omnípotens Deus: iube hæc perférri per manus sancti Angeli tui in sublíme altáre tuum, in conspéctu divínæ maiestátis tuæ: ut, quotquot ex hac altáris participatióne sacrosáncctum Filií tui Cor✠pus, et Sán✠guinem sumpsérimus, omni benedictióne cælésti et grátia repleámur. Per eúndem Christum, Dóminum nostrum. Amen.

Nederig vragen wij U, almachtige God, laat deze offerande door de handen van uw heilige Engel tot op het verheven altaar brengen, dat staat voor het aanschijn van uw goddelijke Majesteit, opdat wij allen die als deelname aan dit altaar het allerheiligst ✠ Lichaam en ✠ Bloed van uw Zoon zullen ontvangen, van de volheid der hemelse zegeningen en genade vervuld worden. Door dezelfde Christus onze Heer. Amen

Gebed voor de lijdende kerk

Meménto étiam, Dómine, famulórum famularúmque tuárum **N.** et **N.**, qui nos præcessérunt cum signo fidei, et dórmíunt in somno pacis

Gedenk ook, Heer, uw dienaren en dienaressen **N. N.**, die ons zijn voorgegaan met het teken van het geloof en rusten in de slaap van de vrede.

Ⓞ Met gevouwen handen bidt de Priester (en wij met hem) enkele ogenblikken voor de overledenen, die hij bijzonder wil gedenken.

Ipsis, Dómine, et ómnibus in Christo quiescéntibus locum refrigérii, lucis, et pacis, ut indúlgeas, deprecámur. Per eúndem Christum, Dóminum nostrum. Amen.

Verleen hun en allen, die in Christus rusten, de plaats van verkwikking, licht en vrede. Door dezelfde Christus, onze Heer. Amen.

Gebed voor Priester en aanwezig volk om deel te mogen uitmaken van de zegevierende Kerk. De eerste woorden zegt hij met iets mindere stem en hij klopt zich daarbij op de borst.

Nobis quoque peccatóribus fámulis tuis, de multítudine miseratiónum tuárum sperántibus, partem áliquam et societátem donáre dignéris, cum tuis sanctis Apóstolis et Martýribus: cum Ioánnē, Stéphanō, Matthía, Bárnaba, Ignátio, Alexándro, Marcellíno, Petro, Felicitáte, Perpétua, Agatha, Lúcia, Agnéte, Cæcília, Anastásia, et ómnibus Sanctis tuis: intra quorum nos consórtium, non æstimátor mériti, sed véniæ, quæsumus, largítor admitte. Per Christum, Dóminum nostrum.

Gewaardig U ook aan ons, uw zondige dienaren, die op de overvloed van Uw barmhartigheid vertrouwen, dat wij deelgenoten worden van uw heilige Apostelen en Martelaren: met Johannes, Stephanus, Matthias, Barnabas, Ignatius, Alexander, Marcellinus, Petrus, Felicitas, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnes, Cecilia, Anastasia, en al uw heiligen. En neem ons op, smeken wij U, in hun gemeenschap, niet omdat Gij onze verdiensten beloont, maar omdat Gij onze schuld vergeeft. Door Christus, onze Heer.

Plechtig slot van de Canon * Slothulde aan de H. Drieëenheid

De Priester maakt met de heilige Hostie enkele malen het kruisteken over de kelk, en heft vervolgens kelk en heilige Hostie een weinig omhoog, daarbij de grote lofprijzing zeggend aan het einde van het eucharistische gebed:

Per quem haec omnia Domine, ✠ semper bona creas, ✠ sanctificas, ✠ vivificas, ✠ benedicis, et praestas nobis.

Door Hem is het, Heer, dat Gij steeds al dit goede scheidt, ✠ heiligt, ✠ levend maakt, ✠ zegent en aan ons schenkt.

De Priester ontdekt de kelk en maakt met de H. Hostie driemaal het Kruisteken boven de kelk en tweemaal vóór de kelk terwijl hij zingt:

Per ✠ ipsum, et cum ✠ ipso, et in ✠ ipso, est tibi Deo Patri ✠ omnipotenti, in unitate Spiritus ✠ Sancti, omnis honor et gloria.

Door ✠ Hem, en met ✠ Hem en in ✠ Hem, zij U, God almachtige ✠ Vader in de eenheid met de Heilige ✠ Geest, alle eer en glorie.

Bij de slotwoorden alle eer en glorie heft hij de Kelk en de H. Hostie een weinig omhoog. Dan legt hij de H. Hostie neer, bedekt de Kelk met de palla, knielt, staat op en zegt met de huide stem:

✠ Per ómnia sæcula sæculórum.
✠ Amen.

✠ Door alle eeuwen der eeuwen.
✠ Amen.

3. DE COMMUNIE of DEELNAME AAN HET OFFER

(Van Pater Noster tot aan reiniging van de Kelk)

VOORBEREIDING

Door de communie nemen wij op de innigste wijze deel aan het Offer. Zo wij niet werkelijk te communie gaan, dan moeten wij toch in ons het verlangen opwekken om met de geslachte Christus verenigd te worden (geestelijke communie). Om dit gedeelte van de Mis goed te begrijpen moeten wij aan het volgende denken:

1. Door de communie worden wij verenigd met Christus, die op het kruis geofferd werd (de Consecratie) om onze zonden. De verlossing van Christus wordt op een bijzondere wijze op ons toegepast. Maar wij worden ook verenigd met de verrezen Christus, die onze kracht en sterkte is om Hem te volgen op de dikwijls harde weg van onze dagelijkse levensplicht. De liefde tot God zal zich daardoor tonen.

2. Door de communie worden ook verbonden met elkander in Christus. De vredeswens en het gebed om vrede en eenheid in de Kerk zijn reeds een voorbereiding tot de communie. St. Paulus zegt het zo duidelijk: "Omdat het één Brood is, daarom zijn wij, hoe talrijk ook, één lichaam; want allen hebben wij deel aan het éne Brood." (1.Kor. 10,17)

PATER NOSTER

Ⓚ
Ⓢ. Orémus. Præcéptis salutáribus
móniti, et divína institutióne formáti,
audémus dicere:

Pater noster, qui es in cælis:
Sanctificétur nomen tuum:
advéniat regnum tuum: Fiat volúntas
tua, sicut in cælo, et in terra. Panem
nostrum quotidiánum da nobis hódie:
Et dimítte nobis débita nostra, sicut et
nos dimíttimus debitóribus nostris. Et
ne nos indúcas in tentatióne.

℞. Sed libera nos a malo.

De Priester zegt in stilte: *Amen* en vervolgt:

Libera nos, quæsumus, Dómine,
Lab ómnibus malis, prætéritis,
præséntibus et futúris: et intercedénte
beáta et gloriósa semper Vírgine
Dei Genetríce María, cum beátis
Apóstolis tuis Petro et Paulo, atque
Andréa, et ómnibus Sanctis, da
propítius pacem in diébus nostris:
ut, ope misericórdiæ tuæ adiúti, et
a peccáto simus semper líberi et ab
omni perturbatióne secúri.

℣. Laat ons bidden. Aangespoord door
een gebod van de Heer, en door zijn godde-
lijk woord onderricht, durven wij zeggen:

Onze Vader, die in de Hemel zijt;
Uw naam worde geheiligt, uw
Rijk kome; Uw wil geschiede op
Aarde zoals in de Hemel. Geef ons
heden ons dagelijks brood en vergeef
ons onze schuld, zoals ook wij aan
anderen hun schuld vergeven en leid
ons niet in bekoring.

℞. Maar verlos ons van het kwade.

Verlos ons, smeken wij, Heer, van
alle verleden, tegenwoordig en
toekomstig kwaad, en geef ons op de
voorspraak van de heilige en roemrijke
Maria, altijd Maagd, en Moeder Gods,
van uw HH. Apostelen Petrus en Paulus,
Andreas, en alle Heiligen, goedgunstig
de vrede in onze dagen; opdat wij,
gesteund door uw barmhartigheid, steeds
vrij mogen zijn van zonden, en beveiligd
tegen alle onrust en verwarring.

HET BREKEN VAN DE HEILIGE HOSTIE EN VERMENGING VAN DE GEDAANTEN

Ⓢ De Priester legt de H. Hostie op de pateen, ontdekt de kelk en neerknielend aanbidt hij het H. Sacrament. Dan breekt hij de H. Hostie boven de kelk middendoor terwijl hij zegt:

Per eúndem Dóminum nostrum
Iesum Christum, Fílium tuum. Qui
tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus
Sancti Deus.

Door dezelfde onze Heer Jezus
Christus, uw Zoon, die als God met
U leeft en heerst in de eenheid met de
Heilige Geest.

Bij de woorden: Qui tecum: Die met U, legt de Priester de helft van de H. Hostie op de pateen, breekt een deeltje van de andere helft af en legt dan deze ook op de pateen. Hij houdt het kleine deeltje boven de kelk en zegt:

∞ Per ómnia sæcula sæculórum.
℟ Amen.

∞ Door alle eeuwen der eeuwen.
℟ Amen.

Alvorens het kleinste van de drie delen in de kelk te laten vallen, maakt de Priester er driemaal het kruisteken mee boven de kelk, en zegt daarbij de volgende vredegroet:

∞ Pax ✠ Dómini sit ✠ semper
vobis ✠ cum.
℟ Et cum spíritu tuo.

∞ De vrede ✠ des Heren zij ✠ altijd
met ✠ u.
℟ En met uw geest.

Ⓢ Nu laat de Priester het klein deeltje van de H. Hostie in de kelk vallen en zegt intussen:

Hæc commíxtio, et consecrátio
Córporis et Sánguinis Dómini nostri
Iesu Christi, fiat accipiéntibus nobis in
vitam ætérrnam. Amen.

Deze vermenging en heiliging van het
Lichaam en Bloed van onze Heer
Jezus Christus die wij gaan ontvangen,
schenke ons het eeuwige leven. Amen.

AGNUS DEI

Ⓢ Koor en volk zingen het *Agnus Dei*, De Priester bidt deze aanroepingen met halfuide stem, en klopt zich daarbij driemaal op de borst. Vervolgens bidt de Priester gebogen en met zachte stem het gebed om vrede.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi:
miserére nobis.

Lam Gods, dat de zonden van de wereld
wegneemt: *ontferm U over ons.*

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi:
miserére nobis.

Lam Gods, dat de zonden van de wereld
wegneemt: *ontferm U over ons.*

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi:
dona nobis pacem.

Lam Gods, dat de zonden van de wereld
wegneemt: *geef ons de vrede.*

GEBED OM DE VREDE

In de Mis voor overledenen zegt de Priester in plaats van *Miserere nobis Dona eis requiem*, *Geef hun de rust*, en in plaats van *Dona nobis pacem*: *Dona eis requiem sempiternam*, *Geef hun de eeuwige rust*.

Dómine Iesu Christe, qui dixisti
Apóstolis tuis: Pacem relinquo vobis,
pacem meam do vobis: ne respicias
peccáta mea, sed fidem Ecclésiæ tuæ;
eámque secúndum voluntátem tuam
pacificáre et coadunáre dignéris: Qui
vivis et regnas Deus per ómnia sæcula
sæculórum. Amen.

Heer Jezus Christus, Gij hebt aan uw
Apostelen gezegd: vrede laat Ik u,
mijn vrede geef Ik u: sla geen acht op
mijn zonden, maar op het geloof van uw
Kerk; en verleen haar volgens uw wil
in vrede en eenheid te bewaren: God,
die leeft en heerst, in alle eeuwen der
eeuwen. Amen.

Ⓞ In de plechtige Missen kust de Priester het altaar; daarna geeft hij aan de Diaken de vredeskus met de wens: *Pax tecum*: De vrede zij met u. De Diaken antwoordt: *Et cum spiritu tuo*: En met uw geest.

✠ Pax tecum.

✠ Et cum spiritu tuo.

✠ De vrede zij met u.

✠ En met uw geest.

Daarna bidt de Priester verder de

LAATSTE GEBEDEN VOOR DE NUTTIGING

De Priester bereidt zich voor op het ontvangen van de H. Communie met de volgende twee gebeden voor heiliging en genade. Ook de gelovige kan deze gebeden bidden.

Dómine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntáte Patris, cooperánte Spíritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificásti: libera me per hoc sacrosánc tum Corpus et Sánguinem tuum ab ómnibus iniquitátibus meis, et univérsis malis: et fac me tuis semper inhærére mandátis, et a te numquam separári permittas: Qui cum eódem Deo Patre et Spíritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculórum. Amen.

Percéptio Córporis tui, Dómine Jesu Christe, quod ego indignus sùmere præsumo, non mihi provéniat in iudícium et condemnatióem: sed pro tua pietáte prosit mihi ad tutaméntum mentis et córporis, et ad medélam percipiéndam: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Heer Jezus Christus, Zoon van de levende God, Gij hebt volgens de wil van de Vader, met medewerking van de Heilige Geest door uw dood het leven aan de wereld geschonken: bevrijd mij door dit uw allerheiligst Lichaam en Bloed van al mijn ongerechtigheden, en van alle kwaad; maak, dat ik uw geboden steeds onderhoude en laat niet toe, dat ik ooit van U gescheiden word: van U, God, die met dezelfde God de Vader en Heilige Geest leeft en heerst, in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Laat de nuttiging van uw Lichaam, Heer Jezus Christus, dat ik, onwaardige, nu ga ontvangen, mij niet tot vonnis en veroordeling strekken: maar door uw vaderlijke goedheid tot bescherming van ziel en lichaam en tot een geneesmiddel, God, die leeft en heerst met God de Vader in de eenheid met de Heilige Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

DE COMMUNIE

Terwijl de Priester de H. Hostie in zijn hand neemt, knielt hij en zegt:

Panem cæléstem accípíam, et nomen Dómini invocábo.

Het hemels Brood zal ik nemen en de Naam van de Heer aanroepen.

De Priester klopt zich driemaal op de borst en zegt telkens daarbij:

Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanábitur ánima mea.

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak: maar spreek slechts één woord, en mijn ziel zal gezond worden.

Vervolgens maakt hij met de H. Hostie een kruisteken over zichzelf en zegt:

Corpus Dómini nostri Jesu Christi custódiat ánimam meam in vitam ætérrnam. Amen.

Het Lichaam van onze Heer Jezus Christus beware mijn ziel tot het eeuwig leven. Amen.

☉ De Priester nuttigt de heilige Hostie en blijft na de nuttiging enkele ogenblikken in stille overweging. Daarna ontdekt hij de kelk, verzamelt de deeltjes van de heilige Hostie welke mogelijk op de corporale zijn achtergebleven, en laat deze in de kelk vallen. Ondertussen bidt hij:

Quid retribuam Dómino pro ómnibus,
Quæ retribuit mihi? Cálicem salutáris
accípíam, et nomen Dómini invocábo.
Laudans invocábo Dóminum, et ab
inimícis meis salvus ero.

Wat zal ik de Heer teruggeven voor alles,
wat Hij mij gegeven heeft? De kelk
der zaligheid zal ik nemen, en de naam van
de Heer aanroepen. Ik zal vol lof de Heer
aanroepen, en veilig zijn tegen mijn vijanden.

Dan zegent hij zich met H. Bloed en zegt:

Sanguis Dómini nostri Iesu Christi
custódiat ánimam meam in vitam
ætérrnam. Amen.

Het Bloed van onze Heer Jezus
Christus beware mijn ziel tot het
eeuwig leven. Amen.

De Priester nuttigt het heilig Bloed. - (Optioneel: Ondertussen bidt de misdienaar het *Confiteor*: pag. 8.)

De Priester toont de heilige Hostie en zegt:

☩ Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit
peccáta mundi.

☩ **Dómine, non sum dignus, ut
intres sub tectum meum: sed tantum
dic verbo, et sanábitur ánima mea.**

(Ter)

☩ Ziet het Lam Gods; ziet Hem die
wegneemt de zonden der wereld.

☩ Heer, ik ben niet waardig dat Gij
komt onder mijn dak; maar spreek slechts
één woord, en mijn ziel zal gezond worden.

(Drie keer)

In de Tridentijnse H. Mis gaat men alleen op de tong te communie.

☉ Hierna reikt de Priester de heilige Communie aan de misdienaren en aan alle gelovigen die nader treden; telkens zegt hij:

Corpus Dómini nostri Jesu Christi
custódiat ánimam meam in vitam
ætérrnam. Amen.

Het Lichaam van onze Heer Jezus
Christus beware uw ziel tot het
eeuwig leven. Amen.

4. DANKZEGGING

(Van reinigen van de kelk tot het Laatste Evangelie)

Gebeden bij de ablutie of reiniging van de kelk

Ⓚ Ondertussen zingt het koor de antifoon bij de communie (*Communio*).

Na de communie van de gelovigen reinigt de Priester de kelk eerst met wijn en zegt:

Quod ore sumpsimus, Dómine,
pura mente capiámus: et de
múnere temporáli fiat nobis remédium
sempitérnium.

Heer, laat ons in een zuiver hart opnemen wat
Uw wij met de mond hebben genuttigd; en laat
de gave die wij hebben ontvangen in de tijd, ons
een geneesmiddel zijn voor de eeuwigheid. (*)

Hij nuttigt die wijn; laat nog wijn en water over zijn vingertoppen in de kelk gieten en zegt intussen:

Corpus tuum, Dómine, quod sumpsi,
et Sanguis, quem potávi, adhæreat
viscéribus meis: et præsta; ut in me
non remáneat scélerum mácula, quem
pura et sancta refecérunt sacraménta:
Qui vivis et regnas in sæcula
sæculórum. Amen.

Uw Lichaam, Heer, dat ik heb genuttigd,
en uw Bloed dat ik heb gedronken,
hechte zich vast in mijn binnenste (**); en
geef dat geen vlek van zonde achterblijft
in mij, die door uw zuivere en heilige
Geheimen werd gevoed. Gij die leeft en
heerst in de eeuwen der eeuwen. Amen.

De Priester nuttigt de wijn en het water, zuivert de kelk met het kelkdoekje en plaatst de opgedekte kelk in het midden van het altaar; dan gaat hij naar de Epistelzijde en leest er de Antifoon genaamd:

COMMUNIO of COMMUNIEZANG (POST-) COMMUNIO

(zie inlegvel)

Ⓚ **✠** Dóminus vobíscum.

✠ De Heer zij met u.

✠ Et cum spírítu tuo.

✠ En met uw geest.

Hier volgt de *Postcommunio*.

Dikwijls is er meer dan een *Postcommunio*; zij zijn in volgorde en getal aangepast aan de *Collecte's* en *Secreta's*.

✠ Oremus.

✠ Laat ons bidden.

Na het Slotgebed (na het eerste en het laatste, indien meer dan één Slotgebed wordt gezegd) antwoordt het volk:

✠ Amen.

✠ Amen.

(*) Wij ontvangen de H. Eucharistie voor de tijd van ons leven, maar haar genezende kracht helpt ons, om tot de eeuwige zaligheid te geraken.

(**) De Priester vraagt de blijvende voedingskracht voor het zieleleven.

SLOTGEBEDEN DE WEGZENDING

☉ De Priester zendt de gelovigen weg.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

℣. De Heer zij met u.

℟. En met uw geest.

Hierna volgt de wegzending, die in de missen met assistentie door de diaken wordt gezongen:

℣. Ite, Missa est.

℟. Deo grátias.

℣. Gaat, het is de wegzending.

℟. God zij dank.

(Ofwel, in de Missen waarin het *Gloria in excelsis* niet werd gezegd:)

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

℣. Laat ons zegenen de Heer.

℟. God zij dank.

(Ofwel, in de Mís voor overledenen:)

℣. Requiéscant in pace.

℟. Amen.

℣. Dat zij rusten in vrede.

℟. Amen.

TOEWIJDING VAN HET OFFER AAN DE H. DRIEËNHEID

☉ Met het hoofd diep gebogen voor het midden van het altaar bidt de Priester:

Pláceat tibi, sancta Trínitas, obséquium servitútis meæ: et præsta; ut sacrificium, quod óculis tuæ maiestátis indignus óbtuli, tibi sit acceptábile, mihique et ómnibus, pro quibus illud óbtuli, sit, te miseránte, propitiábile. Per Christum, Dóminum nostrum. Amen.

Moge, Heilige Drievuldigheid, de hulde van mijn dienstwerk U behagen; en geef dat het offer, hetwelk ik, onwaardige, voor het aanschijn van uw Majesteit heb opgedragen, U welgevallig zij, en mij en allen, voor wie ik het opdroeg, door uw barmhartigheid tot verzoening strekke. Door Christus onze Heer. Amen.

LAATSTE ZEGEN

De Priester zegent het volk, doch niet in de Mís voor overledenen:

℣. Benedícat vos omnipotens Deus, Pater, et Fílius, ✠ et Spírítus Sanctus.

℟. Amen.

℣. Zegene U de almachtige God ✠ de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

℟. Amen.

LAATSTE EVANGELIE

☉ Aan de evangeliezijde van het altaar leest de Priester het Laatste Evangelie, gewoonlijk het begin van het Evangelie volgens de H. Joannes. Allen gaan staan, en tekenen zich bij de aankondiging met de duim op voorhoofd, mond en borst met het kruisteken. Indien niet een ander Evangelie als Laatste Evangelie moet worden gelezen, zegt de Priester het volgende:

✠. Dóminus vobiscum.

✠. Et cum spiritu tuo.

✠. Inítium ✠ sancti Evangéllii
secúndum Joánnem.

✠. Glória tibi, Dómine.

In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil, quod factum est: in ipso vita erat, et vita erat lux hóminum: et lux in ténebris lucet, et ténebræ eam non comprehendérunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Ioánnes. Hic venit in testimónium, ut testimónium perhibéret de lúmíne, ut omnes créderent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimónium perhibéret de lúmíne. Erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognóvit. In própria venit, et sui eum non recepérunt. Quotquot autem recepérunt eum, dedit eis potestátem filios Dei fieri, his, qui credunt in nómine eius: qui non ex sanguínibus, neque ex voluntáte carnis, neque ex voluntáte viri, sed ex Deo nati sunt.

(Hic genuflectitur!)

ET VERBUM CARO FACTUM EST

et habitávit in nobis: et vidimus glóriam eius, glóriam quasi Unigéniti a Patre, plenum grátiaë et veritátis.

✠. Deo grátias.

✠. De Heer zij met u.

✠. En met uw geest.

✠. Begin ✠ van het heilig Evangelie
volgens Johannes. (1,1-14)

✠. Eer zij U, o Heer.

In het begin was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God. Het was in het begin bij God. Alles is door Hem geworden, en zonder Hem is er niets geworden van wat geworden is. In Hem was leven, en het Leven was het licht der mensen. En het Licht schijnt in de duisternis, maar de duisternis nam het niet aan. Er trad een mens op, een gezondene van God, zijn naam was Johannes. Deze kwam om te getuigen, om getuigenis te geven van het Licht, opdat allen door hem tot geloof zouden komen. Niet hij was het Licht, maar hij moest getuigen van het Licht. Het ware Licht, dat alle mensen verlicht, kwam in de wereld. Het (Woord) was in de wereld, en ofschoon de wereld door Hem was geworden, erkende de wereld Hem niet. Tot de zijnen kwam Hij, maar de zijnen aanvaardden Hem niet. Aan allen echter die Hem wel aanvaardden, aan hen die in zijn Naam geloven, gaf Hij het vermogen om kinderen van God te worden. Zij zijn niet uit bloed noch uit de begeerte van het vlees of uit de wil van een man, maar uit God geboren.

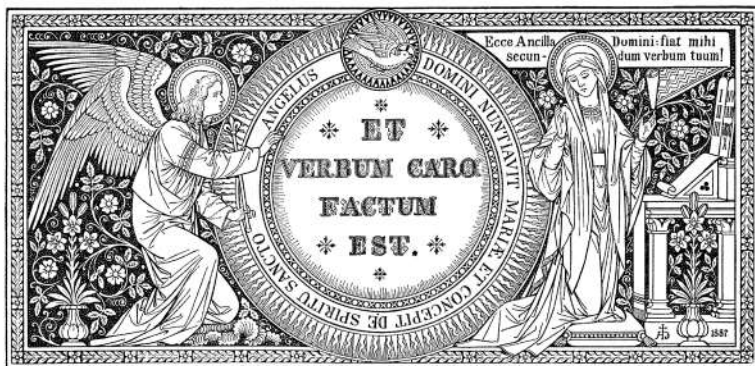
(Hier knielt men!)

EN HET WOORD IS VLEES GEWORDEN

en Het heeft onder ons gewoond. Wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader, vol genade en waarheid.

✠. God zij dank.

EINDE VAN DE OFFERMIS

GELEDEN NA DE GEZONGEN H. MIS

☺ Op te nemen:

Alma Redemptoris Mater

(Van 1ste zondag van de advent tot Maria Lichtmis)

Alma Redemptoris Mater, quæ pèrvia cæli Porta manes, et stella maris, succurre cadenti, Surgere qui curat pòpulo: tu quæ genuisti, Natùra mirante, tuum sanctum Genitorem Virgo prius ac postèrius, Gabrièlis ab ore Sumens illud Ave, peccatorum miserere.

Ave Regina Cælorum

(Vanaf Maria Lichtmis tot Pasen)

Ave Regina cælorum, Ave, Domina Angelorum:
Salve, radix, salve, porta Ex qua mundo lux est orta:
Gaude, Virgo gloriosa, Super omnes speciosa,
Vale, o valde decora, Et pro nobis Christum exora.

Regina Cæli

(Van Pasen tot en met zaterdag na Pinksteren)

Regina cæli, lætare, alleluia; Quia quem meruisti portare, alleluia, Resurrexit, sicut dixit, alleluia: Ora pro nobis Deum, alleluia.

✚ Gaude et lætare, Virgo Maria, alleluia.

✚ Quia surrexit Dominus vere, alleluia.

Oremus. Deus, qui per resurrectionem Filii tui Domini nostri Iesu Christi, mundum lætificare dignatus es: præsta, quæsumus, ut, per eius Genetricem Virginem Mariam, perpetuæ capiamus gaudia vitæ. Per Christum, Dominum nostrum. ✚ Amen.

Gebed voor de koning (koningin)

☩ **Dómine**, salvum fac Regem nostrum.
(salvam fac Reginam nostram).

☩ **Et exaudi nos in die, qua invocaverimus te.**

☩ Domine, exaudi orationem meam.

☩ **Et clamor meus ad te veniat**

☩ Dominus vobiscum.

☩ **Et cum spiritu tuo.**

☩ Oremus. - Pateant aures misericordiae tuae, Domine, precibus supplicantium: et, ut petentibus desiderata concedas, fac eos quae tibi sunt placita postulare. Per Christum Dominum nostrum.

☩ **Amen.**

☩ **Heer**, schenk heil aan onze koning.
(onze koningin).

☩ **En verhoor ons op de dag, dat wij tot U roepen.**

☩ Heer, verhoor mijn gebed.

☩ **En mijn geroep kome tot U.**

☩ De Heer zij met u.

☩ **En met uw geest.**

☩ Laat ons bidden. - Open de oren uwer ontferming, Heer voor de gebeden van hen die U smeken; en opdat Gij hun kunt schenken wat zij verlangen, maak dat wij vragen wat U behaagt. Door Christus onzen Heer.

☩ **Amen.**

Salve Regina

(Van Drievuldigheidszondag tot de Advent)

Salve Regina, Mater misericordiae, vita, dulcedo, et spes nostra, salve. Ad te clamamus exsules filii Hevæ, Ad te suspiramus, gementes et flentes in hac lacrimarum valle.

Eia, ergo, advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte; Et Iesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende.

O clemens, O pia, O dulcis Virgo Maria.

☩ Ora pro nobis, sancta Dei Genitrix,

☩ **Ut digni efficiamur promissionibus Christi.**

Oremus: Omnipotens sempiternus Deus, qui gloriosæ Virginis Matris Mariæ corpus et animam, ut dignum Filii tui habitaculum effici mereretur, Spiritu Sancto cooperante præparasti: da, ut cuius commemoratione lætatur; eius pia intercessione, ab instantibus malis, et a morte perpetua liberemur. Per eundem Christum Dominum nostrum.

☩ **Amen**

5.

S Alve, Regína, * máter mi-se-ricórdi-æ : Ví-ta, dulcé-
do, et spes nóstra, sálve. Ad te clamámus, éxsu-les, fí-
li- i Hérvæ. Ad te suspi-rámus, geméntes et fléntes in hac
lacrimárum vállé. E-ia ergo, Advocáta nóstra, íllos tú-os
mi-se-ricórdes ócu-los ad nos convérte. Et Jésum, benedí-
ctum frúctum véntris tú- i, nóbis post hoc exsí-li- um ostén-
de. O clé-mens: O pí- a: O dúlcis * Vírgo Ma-rí- a.

GEBEDEN NA DE STILLE H. MIS

☉ De Priester bidt, afwisselend met de gelovigen, de volgende gebeden:

☩ **Ave Maria**, grátia plena, Dóminus tecum, benedícta tu in muliéribus et benedíctus fructus ventris tui, Jesus.

☩ **Sancta María, Mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc et in hora mortis nostræ. Amen. (Ter)**

☩ **Salve Regina**, Mater misericórdiæ, vita, dulcédo, et spes nostra, salve.

☩ **Ad te clamámus, éxsules filii Evæ.**

☩ **Ad te suspirámus geméntes et flentes in hac lacrymárum valle.**

☩ **Eia ergo, Advocáta nostra, illos tuos misericórdes óculos ad nos convérte.**

☩ **Et Jesum, benedíctum fructum ventris tui, nobis, post hoc exílium, osténde.**

☩ **O clemens, o pia, o dulcis Virgo Mária.**

☩ **Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix.**

☩ **Ut digni efficiámur promissióni Christi.**

☩ **Wees gegroet Maria**, vol van genade. De Heer is met u. Gij zijt de gezegende onder de vrouwen, en gezegend is Jezus, de vrucht van uw schoot.

☩ **Heilige Maria, Moeder van God, bid voor ons, zondaars, nu en in het uur van onze dood. Amen. (Driemaal)**

☩ **Wees gegroet Koningin**, Moeder van barmhartigheid, ons leven, onze zoetheid, en onze hoop, wees gegroet.

☩ **Tot u roepen wij, bannelingen, kinderen van Eva.**

☩ **Tot u smeken wij, zuchtend en wenend in dit dal van tranen.**

☩ **Daarom dan, onze Voorsprekster, sla op ons uw barmhartige ogen.**

☩ **En toon ons na deze ballingschap Jezus, de gezegende Vrucht van uw schoot.**

☩ **O goedetieren, o liefdevolle, o zoete Maagd Maria.**

☩ **Bid voor ons Heilige Moeder van God.**

☩ **Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.**

Ⓞ **Orémus:** Deus, refúgium nostrum et virtus, pópulum ad te clamántem propítius respice; et intercedénte gloriósa, et immaculáta Vírgine Dei Genitríce María, cum beáto Joseph, eius Sponso, ac beatis Apóstolis tuis Petro et Paulo, et ómnibus Sanctis, quas pro conversióne peccatórum, pro libertáte et exaltatióne sanctæ Matris Ecclésiæ, preces effúndimus, miséricors et benígnus exáudi. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. Amen.

R: Amen

V: Sancte Michaël Archángele, defénde nos in prælio; contra nequítiam et insídias diáboli esto præsidium. Imperet illi Deus, súpplīces deprecámur: tuque, Princeps militiæ Cælestis, sátanam aliósque spíritus malignos, qui ad perditionem animárum pervagántur in mundo, divína virtúte in inférnum detrúde.

R: Amen

V: Laat ons bidden: God, onze toevlucht en onze kracht, zie genadig neder op het volk, dat tot U smeekt; en verhoor barmhartig en goedgunstig de gebeden, die wij storten voor de bekering van de zondaars, voor de vrijheid en de verheffing van onze moeder de heilige Kerk. Dat vragen wij U op voorspraak van Maria, de glorierijke en onbevleete Maagd en Moeder van God, van den heiligen Joseph, haar bruidegom, van uw heilige apostelen Petrus en Paulus, en van alle heiligen. Door dezelfde Christus onze Heer.

R: Amen.

V: Heilige Aartsengel Michaël, verdedig ons in de strijd; wees onze bescherming tegen de boosheid en de listen van den duivel. Wij smeken ootmoedig dat God hem zijn macht doe gevoelen. En gij, vorst van de hemelse legerscharen, drijf Satan en de andere boze geesten, die tot verderf van de zielen over de wereld rondgaan, door de goddelijke kracht in de hel terug.

R: Amen

V: Cor Jesu sacratissimum.

R: Miserére nobis. (Ter)

V: Allerheiligst Hart van Jezus,

R: Ontferm U over ons. (Driemaal)

Gebaren en bewegingen in Missa Cantata of Gezongen H.Mis

Traditionele H. Mis zit vol spraaksymboliek en omvat daarom veel gebaren. Ze markeren of benadrukken bepaalde delen van de H. Mis op gepaste wijze. Er zijn drie basis houdingen in de liturgie: knielen staan en zitten.

MISSA CANTATA of GEZONGEN H.MIS

Deel van de H. Mis / Gebeden: **Lichaamshouding:**
(soms afwijkend van Priester en dienaren)

De intrede van de Priester en dienaren	-->--	staan
Asperges me / Vidi aquam	-->--	staan (gebed vervalt bij Stille Mis)
Gebeden aan de voet van het altaar	-->--	knielen
Kyrië	-->--	staan
Gloria	-->--	staan
Oratio	-->--	staan (Staan direct bij Dominus Vobiscum)
Epistel, Graduale	-->--	zitten
Evangelie*	-->--	staan (Staan direct bij Dominus Vobiscum)
Preek	-->--	zitten
Credo	-->--	staan (Knielen bij "Et incarnatus est...")
Offertorium	-->--	staan (Staan direct bij Dominus Vobiscum)
Offerande	-->--	zitten (Staan bij bewieroking volk)
Prefatie	-->--	staan (Staan direct bij Dominus Vobiscum)
Sanctus	-->--	staan
Canon	-->--	knielen
Pater Noster	-->--	staan (Staan direct bij Oremus)
Haec Commixtio	-->--	knielen
Agnus Dei	-->--	staan
Communie, Communio	-->--	knielen
Postcommunio	-->--	staan (Staan direct bij Dominus Vobiscum)
Wegzending	-->--	staan (Staan direct bij Dominus Vobiscum)
Placeat gebed	-->--	knielen
Zegen	-->--	knielen
Laatste Evangelie	-->--	staan (Knielen bij Et Verbum Caro Est)
Salve Regina	-->--	knielen
Priester en dienaren terugkeren naar sacristie	-->--	staan

(*) Als Priester tijdens de H. Mis het Evangelie in het Latijn leest, en daarna in de volkstaal voordat hij met de preek begint, de gelovigen blijven staan tijdens het Evangelie in de volkstaal ook.

- Volgens de oude en prijzenswaardige traditie men zou altijd in de gebeden van de H. Mis bij het noemen van de Heilige Naam lichtjes buigen met zijn hoofd. Men buigt niet wanneer 'Christus' wordt genoemd, omdat het een messiaanse titel is en geen Naam. Daarom men buigt met zijn hoofd wanneer er "Jezus" (Jesus) of "Jezus Christus" ("Iesus Christus") wordt gezegd.

Gebaren en bewegingen in de Traditionele Stille H. Mis

Traditionele H. Mis zit vol spraaksymboliek en omvat daarom veel gebaren. Ze markeren of benadrukken bepaalde delen van de H. Mis op gepaste wijze. Er zijn drie basis houdingen in de liturgie: knielen staan en zitten.

MISSA PRIVATA of STILLE H. MIS

Deel van de H. Mis / Gebeden:

Lichaamshouding:

(soms afwijkend van Priester en dienaars)

De intrede van de Priester en bij Asperges me	-->--	staan
"In nomine Patris"	-->--	knielen
Tijdens Confiteor	-->--	knielen
Van "Deus tu conversus" tot "Et cum spiritu tuo"	-->--	knielen
"Gloria in excelsis Deo"	-->--	staan
Tijdens Epistel en Gradual lezing	-->--	zitten
Evangelie lezing (bij "Dominus vobiscum")*	-->--	staan
De preek	-->--	zitten
"Credo in unum Deum"	-->--	staan
Van "Et incarnatus est" tot "Homo factus est"	-->--	knielt!
Offertory (na "Oremus")	-->--	zitten
Na "Secrete", bij "Per omnia saecula..."	-->--	staan
Sanctus (na "una voce dicentes") bel	-->--	knielen
Bij consecratie van de Hostie	-->--	knielen
Na de bel, tijdens het opheffen	-->--	knielen
Tijdens neerlating van de Hostie, tot aan de bel	-->--	knielen
Tot de consecratie van de Wijn	-->--	knielen
Na de bel, tijdens het opheffen	-->--	knielen
Tijdens neerlating van de Kelk, tot aan de bel	-->--	knielen
Na de bel tot het einde van het "kleine opheffen"	-->--	knielen
Pater noster (na "Oremus")	-->--	staan
Mengen van Bloed en Licham (na "Et cum spiritu")	-->--	knielen
Terwijl de Priester communie nuttigt	-->--	knielen
Bij de tweede Confiteor, tot absolutie**	-->--	knielen
Tijdens "Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit..."	-->--	knielen
Tijdens driemaal "Domine, non sum dignus..."	-->--	knielen
Voor de communie en na de communie	-->--	knielen
Na de communiezang (bij "Dominus vobiscum")	-->--	staan
Na "Ite, Missa est / Deo gratias"	-->--	knielen
Tijdens het laatste Evangelie (na de zegen)	-->--	staan
Bij woorden "ET VERBUM CARO FACTUM EST"	-->--	knielt!
De rest van het laatste Evangelie	-->--	staan
Leonin gebeden (gebeden na de H. Mis)	-->--	knielen
Gebeden na de H. Mis	-->--	knielen
Priester en dienaars terugkeren naar sacristie	-->--	staan

(*) Als Priester tijdens de H. Mis het Evangelie in het Latijn leest, en daarna in de volkstaal voordat hij met de preek begint, de gelovigen blijven staan tijdens het Evangelie in de volkstaal ook.

(**) Tweede Confiteor is optioneel

- Volgens de oude en prijzenswaardige traditie men zou altijd in de gebeden van de H. Mis bij het noemen van de Heilige Naam lichtjes buigen met zijn hoofd. Men buigt niet wanneer 'Christus' wordt genoemd, omdat het een messiaanse titel is en geen Naam. Daarom men buigt met zijn hoofd wanneer er 'Jezus' (Iesus) of 'Jezus Christus' ('Iesus Christus') wordt gezegd.

Rosarium de Beata Virgine Maria

MEDITATIONES ROSARII: MYSTERIA GAUDIOSI | MYSTERIA DOLOROSA | MYSTERIA GLORIOSA

✠ Signum Crucis ✠

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Symbolum Apostolorum

Credo in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem caeli et terrae, et in Iesum Christum, Filium eius unicum, Dominum nostrum, qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus; descendit ad infernos; tertia die resurrexit a mortuis; ascendit ad caelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis; inde venturus est iudicare vivos et mortuos, Credo in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam catholicam, sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam aeternam. Amen.

Pater Noster

Pater noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum. Advéniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in caelo, et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, et dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos a malo. Amen.

Ave Maria

Ave María, grátia plena, Dóminus tecum; benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui, Iesus. Sancta María, Mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, et in hora mortis nostrae. Amen.

Doxologia Minor

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui Sancto. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Oratio Fatima

Dómine Jesu, dimitte nobis debita nostra, salva nos ab igne inferni; perduc in caelum omnes animas, praesertim eas, quae misericórdiae tuae máxime indigent.

Salve Regina

Salve Regina, mater misericórdiae; vita, dulcedo, et spes nostra, salve; ad te clamamus exsules filii Evæ, ad te suspiramus, gementes et flentes in hac lacrimarum valle. Eia ergo, advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte; et Iesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exsilium ostende. O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria.

U. Ora pro nobis, Sancta Dei Genetrix.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oratio ad Finem Rosarii Dicenda

Déus, cújus Unigénitus per vítam, mortem, et resurrectionem Súam nobis salutis aeternae praemia comparavit: concede, quaesumus: ut haec mysteria sacratissimo beatæ Mariæ Virginis Rosário recolentes, et imitemur quod continent, et quod promittunt, assequamur, per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

✠ Signum Crucis ✠

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Meditationes Rosarii:

MYSTERIA GAUDIOSI ✠ MYSTERIA DOLOROSA ✠ MYSTERIA GLORIOSA

1. Primum Mysterium Gaudiosum: Annuntiatio (Mathew 1:18; Luke 1:26-38)

2. Secundum Mysterium Gaudiosum: Visitatio (Luke 1:39-56)

3. Tertium Mysterium Gaudiosum: Nativitas (Luke 2:6-19; 1 Corinthians 15:45-48)

4. Quartum Mysterium Gaudiosum: Presentatio (Luke 2:21-39)

5. Quintum Mysterium Gaudiosum: Inventio in Templo (Luke 2:41-51)

1. Primum Mysterium Dolorosum: Cruciatu in Horto (Matthew 26:36-57; Mark 14:32-52; Luke 22:39-54; John 18:1-12)

2. Secundum Mysterium Dolorosum: Flagellatio (Matthew 27:26; Mark 15:6-15; John 19:1; Wisdom 2:12-20; Isaiah 50:6; 53:5)

3. Tertium Mysterium Dolorosum: Coronatio cum Spinis (Matthew 27:22-31; Mark 15:17-20; John 19:2-8; Isaiah 63:2)

4. Quartum Mysterium Dolorosum: Bajulatio Crucis (Matthew 27:32-33; Mark 15:20-22; Luke 9:22-26; 14:27; 23:26-31; John 19:16-22)

5. Quintum Mysterium Dolorosum: Crucifixio (Matthew 27:33-53; 24:13; Mark 15:24-40; Luke 23:32-49; 6:27-35; John 19:23-30; 14:6; 10:17; Psalm 21:2,9-19)

1. Primum Mysterium Gloriosum: Resurrectio (Matthew 27:62-65; 28:1-10; Mark 16:1-16; Luke 24:1-35; John 20:1-31)

2. Secundum Mysterium Gloriosum: Ascensio (Mark 16:19; Luke 24:46-53; Acts 1:5-11; Romans 8:34)

3. Tertium Mysterium Gloriosum: Descensus Spiritus Sancti (Acts 1:13-2:42; Hebrews 3:7-8; 1 Corinthians 2:12-15; Romans 8:7-13)

4. Quartum Mysterium Gloriosum: Assumptio (Song of Solomon 2:10; 6:8; Psalms 15:10; 44:10-12, 14; 131:8)

5. Quintum Mysterium Gloriosum: Coronatio (Apocalypse 11:19-12:1; Sirach 24:23-31; Judith 16:10; 13:22-23; Song of Solomon 6:9)

(Traditioneel gebeden op maandag, donderdag en zondag in de Advents- en Kersttijd)

(Traditioneel gebeden op dinsdag, vrijdag en zondag in de vastentijd)

(Traditioneel gebeden op woensdag, zaterdag en zondag)

Het Heilige Offer van de Mis is...

...het Leiden van Christus en Dood op de Golgotha.

Het volgende vormt een vrome reflectie op de Mis, die de gelovigen kunnen gebruiken om geestelijke vruchten af te leiden.

DE PRIESTER IN DE MIS

CHRISTUS

Betreedt het Heiligdom	1.	←.....→	1.	Betreedt de Olijftuin
Begint gebeden aan de voet van het altaar	2.	←.....→	2.	Begint gebed in de tuin
Bidt de Confiteor ("Ik beken")	3.	←.....→	3.	Valt van de pijn, zweet bloed
Gaat naar de epistelzijde van het altaar	4.	←.....→	4.	Wordt vastgebonden en als gevangene naar Annas geleid
Leest de introïtus	5.	←.....→	5.	Wordt vals beschuldigd door Annas en gelasterd
Gaat naar het midden van het altaar en reciteert Kyrie Eleison	6.	←.....→	6.	Wordt naar Kajafas gebracht; wordt 3x ontkend door Peter
Wendt zich tot de mensen en zegt: "Dominus vobiscum"	7.	←.....→	7.	Kijkt naar Petrus en bekeert hem
Gaat naar het Romeins Misaal en leest de Collecte en Epistel	8.	←.....→	8.	Wordt naar Pilatus gebracht
Gaat naar het midden van het Altaar en vervolgens naar de Evangeliezijde	9.	←.....→	9.	Wordt naar Herodes gebracht en bespot
Keert terug naar het midden van het Altaar	10.	←.....→	10.	Wordt teruggebracht naar Pilatus

COLLECTE

Ontdekt de kelk	11.	←.....→	11.	Wordt ontdaan van Zijn klederen
Biedt het brood en de wijn aan	12.	←.....→	12.	Wordt geselsd aan de pilaar
Bedekt de kelk met het lijkkleed	13.	←.....→	13.	Is gekroond met doornen
Wast zijn handen aan de briefzijde van het altaar	14.	←.....→	14.	Wordt door Pilatus onschuldig verklaard
Wendt zich tot de mensen en zegt: "Orate Fratres..."	15.	←.....→	15.	Wordt aan het volk getoond door Pilatus die zegt ("Bid broeders...") "Ecce Homo" ("Zie de man")
Bidt met zachte stem, het geheim (gebed)	16.	←.....→	16.	Wordt bespot en bespuugd
Reciteert het voorwoord en het Sanctus – de bel luidt	17.	←.....→	17.	Christus wordt veroordeeld; Barabbas wordt vrijgelaten

CANON VAN DE MIS

Maakt de herdenking van de levenden 18. <-----> 18. Draagt het Kruis naar Calvarie
Zegen het brood en de wijn met het kruisteken 5x 19. <-----> 19. Wordt aan het Kruis genageld

CONSECRATIE

Wijdt de Hostie, aanbidt en verheft haar 20. <-----> 20. Christus is aan het Kruis verheven
Wijdt de wijn en tilt de kelk omhoog 21. <-----> 21. Bloed van Christus vloeit uit Zijn wonden
Bidt met zachte stem 22. <-----> 22. Hangt aan het Kruis; ziet Zijn Moeder knielen
Zegt hardop: "Nobis quoque peccatoribus" 23. <-----> 23. Bidt voor de hele mensheid
Reciteert hardop de Pater Noster ("Onze Vader") 24. <-----> 24. Spreekt de zeven laatste woorden aan het Kruis
Breekt de Heilige Hostie 25. <-----> 25. Sterft aan het Kruis
Laat een deeltje van de Hostie in de kelk 26. <-----> 26. De ziel van Christus daalt af in het
vallen
Bidt het Agnus Dei ("Lam Gods") 27. <-----> 27. Christus wordt erkend als de Zoon van God
door degenen die onder het Kruis staan

DE COMMUNIE

Ontvangt het lichaam en bloed van Christus 28. <-----> 28. Het lichaam van Christus wordt in het graf gelegd
Reinigt de kelk 29. <-----> 29. Het lichaam van Christus wordt in het graf gezalfd
Bereidt de kelk op het Altaar opnieuw voor 30. <-----> 30. Staat op uit de dood
Wendt zich tot de mensen en zegt "Dominus 31. <-----> 31. Verschijnt aan Zijn Moeder en Discipelen
vobiscum"
Leest de gebeden van *communio* en post- 32. <-----> 32. Geeft veertig dagen les
communio
Wendt zich tot het volk en zegt de laatste 33. <-----> 33. Neemt afscheid van Zijn Discipelen
"Dominus vobiscum"
Zegt de "Ite Missa est" 34. <-----> 34. Geeft de apostelen de opdracht om het Evangelie
aan alle naties te prediken; stijgt op naar de Hemel
Geeft de zegen aan de mensen 35. <-----> 35. Zendt de Heilige Geest neer op Pinksteren
Leest het laatste Evangelie 36. <-----> 36. Wordt door de hele wereld gepredikt en aanbeden
als de Zoon van God dat mens is geworden.

EXTRA ECCLESIAM NULLA
SALUS

ED MAIOREM DEI GLORIAM!

MMXXIII
2023